

GŁOS PORANNY

DZIENNIK SPOŁECZNY, POLITYCZNY I LITERACKI

Redakcja i Administracja Piotrkowska Nr. 101. —
Redaktor przyjmuje od godz. 5-ej — 7-ej wieczorem.

Cena 25 groszy

Telefon : Redakcja Nr. 44-44 Administracja i Ekspedycja Nr. 77.77 Nr. konta P. K. O. 66.155

GROŹNY WYLEW WISŁY

Woda przerwała tamy i zalala jedenaście wsi

Woda przeszła ponad wałami

Mieszkańcy powiatu sochaczewskiego, szczególnie miejscowości położonych bliżej Wisły, przeżyli groźną noc. Wskutek

utworzenia się zatoru między Czerwińskiem a Zakroczyrzem na długości przeszło 9 km.

stan wody na Wiśle — trądzą minutą podnosi się.

Sytuacja z godziny na godzinę stawała się groźniejszą. Wały ochronne nie wytrzymały wysokiego naporu wód. Wisła przeszła przez wierzch wałów, a później

szybki nurt rzeki w kilkunastu miejscach poprzerywał je.

Na skutek groźnej sytuacji starostwo sochaczewskie wezwało na pomoc 1 pułk saperów z Modlina, którzy samochodami ciężarowymi przybyli o godzinie 10 wiecz. Akcja saperów wskutek ciemności nocy nie dała dużych rezultatów.

Wybuchy nie zostały rozsądzić olbrzymich zwalów lodu.

Kilkanaście wsi zostało zalanych wezbranymi falami Wisły.

Wsie Szetyńni niemiecki, Goźelnica, Kromnów, Śladów, Grochale, Gniewice, Cecynin, Wilków stoją pod wodą.

Jak okiem sięgnąć widać tylko wodę i wodę, z której wychylają się zalane do połowy chaty wiejskie.

Ludność została częściowo ewakuowana. Część jednak ludności mimo usilnych zabiegów władz powodziowych nie chciała opuścić swych domostw i udała się na strychy domów.

Dopiero z nastaniem dnia groźba sytuacji zaczęła maleć. Zator zmniejszył się. Woda z zalanych pól zaczyna spływać poprzez poprzerywane wały z powrotem do Wisły.

Sytuacja jednakże całkowicie nie została opanowana. Zator, choć mniejszy, trzyma się jeszcze między miejscowościami Szetyńni Niemiecki a Wilkowem na przestrzeni 5 km.

W tej chwili trwa dalsza akcja saperów i władz powodziowych nad usunięciem dalszej części zatoru.

Straty materialne duże, nie dadzą się w tej chwili obliczyć. W wezbranych falach wód zginęło kilka sztuk inwentarza żywego.

Pod Płockiem ewakuowano kilka wsi

Wisła pod Płockiem ruszyła, tworząc drobny zator pod mostem. Wskutek utworzenia się zatoru pod mostem uszkodzone zostały izbice mostowe i filary.

Komunikacja przez most nie została wstrzymana.

Wskutek groźącego niebezpieczeństwa starostwo płockie ewakuowało wczoraj wieczorem ludność z kilku wsi, która jednak po przejściu groźnej fali przybyła z powrotem do swych domostw.

Most pod Włocławkiem uszkodzony

W gminie iłowskiej powiatu sochaczewskiego na przestrzeni od Pieczysk iłowskich do Kepu karolińskiej utworzył się zator, który dziś przed południem spłynął.

Pod Dobrzynem lody ruszyły. Pod Włocławkiem i Ciechocinkiem Wisła jeszcze stoi.

Most pod Włocławkiem został uszkodzony.

Nowy zator pod Modlinem

W ostatniej chwili dowiadujemy się, że pod Modlinem utworzył się nowy zator, wskutek czego Wisła pod Warszawą z powrotem spiętrza się. O godzinie 11.30 stan wody na Wiśle pod mostem Kierbedzia doszedł już do 4.15 m., podczas gdy o północy wynosił 4.38. Niżina łomiankowska znajduje się z powrotem w groźnym położeniu, albowiem woda poprzez poprzerywane wały z powrotem przelewa się.

Na podmiejskich szosach z powodu wylewu rzek komunikacja utrzymywana jest za pomocą łodzi

Poważna sytuacja na Litwie

z powodu represji Waldemarasa

Zarzuty rządu przeciwko pułk. Plehavicziusowi

RYGA, 28 III. (ATE). Według ostatnich wiadomości sytuacja na Litwie z każdym dniem staje się groźniejszą. Z godziny na godzinę oczekują tu zamachu stanu, bądź też coraz ostrzejszych represji ze strony Waldemarasa wobec opozycji. Dziś kilku wybitnych działaczy tautiników wkroczyła do mieszkania byłego szefa sztabu armii litewskiej pułkownika Plehavicziusa i zdemolowało mieszkanie. W mieszkaniu znajdowało się kilku jego przyjaciół. Wywiązała się oburliwa walka, w wyniku której kilka osób zostało rannych. Zawezwane władze policyjne ławników zwołują, legitymując tylko oficerów, będących u Plehavicziusa.

KOWNO, 28 III. (ATE). W armii litewskiej panuje straszne rozprężenie dyscypliny. Powodem tego jest rozczłonkowanie się armii na dwa obozy — zwolenników Waldemarasa i zwolenników pułkownika Plehavicziusa. Dziś w prasie ukazał się komunikat rządowy, że Plehaviczius jest fałszywym, że był on tylko zwykłym szeregowcem w armii rosyjskiej i że na podstawie skradzionych i sfalszowanych dokumentów wstąpił do armii litewskiej jako kapitan. Podobno dokumentów tych, stwierdzających zarzuty stawiane Plehavicziusowi, udzielił rząd sowiecki Waldemarasowi.

Starosta Klotz naczelnikiem wydziału politycznego w M.S.W.

Warsz. koresp. (St. Gr.) telef.: Jak się dowiadujemy stanowisko naczelnika wydziału politycznego w ministerstwie spraw wewnętrznych objąć ma p. Klotz, starosta grodzki we Lwowie, a referat prasowy p. Jerzy Plewiński, b. redaktor „Expressu Porannego“

Tragiczny los z Brukseli do Kongo

BARCELONA, 28 marca. (PAT). Lotnicy belgijscy, którzy odlecieli z Brukseli w celu dokonania lotu do Kongo, z powodu defektu w motorze, spadli w pobliżu Barcelony. Jeden z lotników jest ciężko ranny, drugi leży, aparat został strzaskany.

Min. Kwiatkowski w Poznaniu zaznajamił się ze stanem prac na terenie wystawy

POZNAŃ, 28 III. (PAT). Dziś przybył do Poznania p. minister przemysłu i handlu inżynier Kwiatkowski. Z p. ministrem przybyli dyrektorowie departamentu Kożuchowski i Nosowicz, naczelnicy wydziałów Legowicz i Pistel, sekretarz osobisty p. ministra p. Barański i redaktor Geysztor. Na dworcu powitali p. ministra p. wojewoda poznański Dunin-Borkowski, oraz członkowie zarządu i dyrekcji P. W. K. Po śniadaniu w sali recepcyjnej dworca odbyła się w sali konferencyjnej dyrekcji P. W. K. konferencja, w której prócz p. ministra i jego otoczenia wzięli udział delegat rządu do spraw wystawy p. minister Bertoni, p. wojewoda poznański oraz członkowie zarządu i dyrekcji P. W. K. P. mini-

stra powitał naczelnny dyrektor dr. Wachowiak, który w obszernym referacie przedstawił stan prac przygotowawczych.

W odpowiedzi wygłosił p. minister dłuższe przemówienie, w którym m. in. stwierdził, że rząd udzielił pełnego poparcia wystawie, w szczególności zaznaczył, że asygnowane sumy 1.200.000 zł., jako drugiej części udziału rządu w kosztach generalnych wystawy jest definitywnie akceptowana i w dniach najbliższych kwota ta będzie wystawie przekazana. Następnie udał się p. minister wraz z przybyłymi z nim urzędnikami ministerstwa w towarzystwie zarządu i dyrekcji P. W. K. na teren wystawy, gdzie zaznajomił się szczegółowo ze stanem prac na tych terenach.

Wiosenna kampanja wyborcza 1929 r.

Do urn pójdzie Francja, Anglja, Belgja, Danja, Saksonja; może i Niemcy...

W kwietniu i maju roku bież., — a zatem w najbliższej przyszłości odbędą się wybory w szeregu krajów europejskich.

W maju idzie do urn **Francja** (wybory municypalne), **Anglja** (parlamentarne), **Saksonja** (wybory do sejmu krajowego).

W kwietniu — **Danja**, której parlament został właśnie rozwiązany; wybory rozpisano na koniec kwietnia.

W kwietniu lub maju pójdzie do urn **Belgja**, a pozatem nie jest wykluczone, że jeszcze na wiosnę tego roku — a najdalej w lecie — odbędą się ogólne wybory w Niemczech...

Chcielibyśmy poświęcić słów parę sprawie zbliżających się wyborów w wymienionych przed chwilą krajach.

***

Duże znaczenie posiadają zapowiedziane na maj wybory municypalne we Francji, a to z 2-ech powodów:

1° Odbywają się one w myśl przyjętego tam zwyczaju, jednego dnia. W jednym dniu — raz na 4-lata — każda z 38 tysięcy gmin Francji wybiera swoją radę (conseil municipal): miasta obierają rady miejskie, wsie — gminne. Odbywa się to wszystko w jeden dzień, na terenie całego państwa, więc w ten sposób wybory municypalne posiadają wybitne znaczenie polityczne, gdyż są sprawdzianem politycznych nastrojów ludności.

2° Ponieważ Senat francuski jest wybierany przez samorządy, więc wybory municypalne są — pośrednio — wyborami do Senatu.

Wiadomo, że we Francji Senat posiada bardzo dużą władzę, prawie taką, jak Izba Deputowanych; między innymi przysługuje mu prawo obalenia rządu. Jasnym więc jest, że wybory samorządowe, które stanowią pierwszy etap wyborów senackich, posiadają i z tego względu duże znaczenie polityczne.

Tegoroczne wybory municypalne we Francji są tem ciekawsze, że istnieje tam bardzo naprężona sytuacja polityczna. Przyczyną tego stanu rzeczy jest to, że w Izbie Deputowanych, wybranej w kwietniu 1928 r., istnieje reakcyjna, centrowo-prawicowa większość (Bloc national), na której opiera się Poincare od jesieni roku ubiegłego, — w kraju zaś jest większość lewicowa...

Ten dziwny, anormalny stan mógł powstać jedynie dzięki temu, że Francja nie posiada proporcjonalnego prawa wyborczego. Komuniści w 2-m skrutynjum utrzymali swych kandydatów na

wet w tych okręgach, gdzie nie mieli absolutnie żadnych szans zwycięstwa; uczynili to tylko po to, żeby powalić kandydatów lewicy: socjalistów lub radykałów, — a dzięki temu w 47 okręgach został wybrany reakcjonista. W ten sposób w kwietniu r. ub. komuniści „przepchnęli” do parlamentu 47 reakcjonistów. Te 47 mandatów zadecydowało o układzie sił w Izbie deputowanych: posiada ona reakcyjną większość, której nie byłoby, gdyby komuniści byli wycofali w tych okręgach swoich kandydatów.

Tem się objaśnia paradoksalność obecnej sytuacji politycznej we Francji: **w parlamencie jest większość reakcyjna, a w kraju lewicowa.**

Zapowiedziane na maj wybory municypalne mają więc wielkie znaczenie polityczne. Jeżeli potwierdzą one zeszłoroczny wynik wyborów, to znaczy: jeżeli kraj wypowie się na lewo, jeśli Blok narodowy nie uzyska większości, — to Poincare będzie musiał wyciągnąć z tego konsekwencje i ustąpić, mimo że ma większość w parlamencie...

***

Przechodząc do **wyborów angielskich, wyznaczonych na 30 maja**, zbyteczne chyba będzie nadmienić, jak doniosłe znacznie posiadają one nie tylko dla Wielkiej Brytanji, lecz dla całej Europy i dla świata.

Polityka światowego Imperjum Brytyjskiego zależna jest w znacznym stopniu od tego, kto siedzi na Downing-Street, a o tem kto tam siedzieć będzie, zadecyduje jednak 30 milionów Anglików i Angielek, które pójdzie do urn w dniu 30 maja.

Trudno przewidzieć, jaki będzie skład przyszłego parlamentu. Cóż bowiem przepowiadać można o wyniku wyborów, które odbędą się na podstawie — że użyję słów sędziwego Karola Kautskiego — najidiotyczniejszej w Europie ordynacji wyborczej?...

Była ona może mądrą wtedy, kiedy Anglja posiadała 2 partje polityczne. Dziś ma ich ona 3, a nawet — wliczając komunistów — 4. Należało więc zmienić ordynację, a jeśli nie uczyniono tego, to nie należy się dziwić, że rodzi ona absurdy.

Dość powiedzieć, że podczas wyborów w 1922 roku konserwatyści zebraли 38 proc. głosów, a jednak dostali 56 proc. mandatów, a więc — mandatowo — „zwyciężyli”. W 1924 roku, to

znaczy w ostatnich wyborach, partja konserwatywna zebrała 46 proc. głosów, a jednak otrzymała 68 proc. mandatów, a zatem zgórą 2/3, mimo że w kraju była mniejszość.

W 1922 roku 176 posłów zostało wybranych przez mniejszość, w 1923-m 216 (!), w 1924-m około stu. Ciekawe, jak będzie tym razem. Zdaje mi się, że sporo bo wszak wszystkie 3 stronnictwa wystawiają swych kandydatów prawie we wszystkich okręgach. A w dodatku jeszcze komuniści zamierzają wysunąć swoich kandydatów — przeciw Partji Pracy oczywiście — w kilkudziesięciu okręgach. Można więc sobie wyobrazić, co to będzie za rozstrzelanie głosów, a kandydatowi na posła wystarczyć wszak — w myśl ordynacji angielskiej, — zwykła (a nie absolutna, jak we Francji) większość. Zostaje posłem ten, kto zebrał największą ilość głosów, choćby to była 1/3 oddanych kartek, a 2/3 padło na innych kandydatów...

Cóż więc można przepowiadać o wyniku wyborów w kraju, posiadającym taką ordynację? Przecież to istne **pudełko niespodzianek**, z którego w dniu 30 maja wyskoczyć może taka niespodzianka, że konserwatyści, zebrawszy np. 38 proc. głosów (w poprzednich wyborach zebraли 46 proc.), otrzymają jednak absolutną więk-

szość mandatów. Jeżeli w 22-m roku, zdobywszy 38 proc. głosów, zagarnęli 56 proc. mandatów, to przecież i tym razem może nastąpić podobna siurpriza...

Życzymy jaknajgorzej zwycięstwa Partji Pracy; uważamy, że byłoby dla całej Europy wysoce pożądanem, aby na czele rządu W. Brytanji stanął Mac Donall lub Snowden, — ale... nie mamy absolutnej pewności, że tak będzie.

Nie ulega wątpliwości, że konserwatyści stracą dużo głosów. Jeżeli w poprzednich wyborach zebraли 46 proc. kartek, **jeżeli w 24-m roku nie osiągnęli absolutnej większości głosów, to obecnie tembardziej jej nie osiągną.** Niemniej jednak, nie jest wykluczone, że, przegrawszy „głosowo”, zwyciężą — mimo to — „mandatowo”, podobnie jak to już nieraz miało miejsce.

A w dodatku tym razem staje po raz pierwszy do wyborów kilka milionów „podlotków” (flappers), to znaczy młodych kobiet od 21 do 30 lat. Dotychczas „podlotki” głosu nie miały i dopiero teraz go uzyskały. Jest to zupełnie nowy element, absolutnie nieobliczalny...

Biorąc pod uwagę wszystko wyżej wypowiedziane, wstrzymujemy się od wszelkich prognostyków i horoskopów co do składu przyszłej Izby angielskiej.

Przewidywać można tylko wynik wyborów **w głosach**, lecz nie w mandatach. Jeśli chodzi o ten „głosowy” wynik, to nie wątpimy, że przyniesie on sukces laburzystom, a może i liberałom, a mniej lub więcej dotkliwą porażkę — konserwatystom.

***

Co się tyczy wyborów w mniejszych państwach, jak Belgja i Danja, to nie posiadają one oczywiście tak wybitnego znaczenia, co wybory angielskie lub francuskie.

• W Belgji możliwe jest dojście do władzy socjalistów. W poprzednich wyborach, w kwietniu 1925, belgijska partja robotnicza zebrała **prawie połowę** oddanych kartek, a do parlamentu weszło około 80 socjalistów, co stanowi 43 proc. izby. Nie jest wykluczone, że tym razem socjaliści zdobędą absolutną większość.

A gdyby to nawet nie nastąpiło, to liczyć się należy z możliwością **ponownego** powstania robotniczego rządu socjalistyczno-chadeckiego, podobnie jak to miało miejsce po poprzednich wyborach, gdy utworzył się koalicyjny gabinet robotniczy (Poulet-Vandervelde): socjaliści oraz lewe, chadeckie skrzydło partji katolickiej.

W każdym razie szanse socjalistów belgijskich, będących od półtora roku w opozycji, są bardzo dobre. Nie zdziwimy się, jeżeli na czele nowego rządu Belgji stanie Emil Vandervelde.

Podobna sytuacja panuje w Danji. I tutaj socjaldemokraci są silną partją, **niedaleką absolutnej większości.** W Kopenhadze panuje opinia, że premierem nowego rządu będzie socjalista Stauning, który stał już raz na czele gabinetu (1924—26).

Mniejsze znaczenie mają wybory saskie, gdyż tutaj chodzi o sejm krajowy, posiadający ograniczone kompetencje.

Nie jest jednak wykluczone, że w niedalekiej przyszłości — wiosną lub latem — odbędą się ogólne wybory w Niemczech. Koalicja, na której opiera się gabinet Müllera — Stresemanna, rozpadła się. Jeżeli kanclerzowi nie uda się powstrzymać tego procesu i op. zeć swego rządu na trwałej podstawie parlamentarnej, to gabinet jego — który, nawiasem mówiąc, nie dostał jeszcze budżetu! — będzie musiał ustąpić, a w takim razie dojdzie do rozwiązania Reichstagu i nowych wyborów.

R. Win.

Zjazd starostów i wojewodów miast

województwa poznańskiego odbył się w ubiegłym tygodniu. Wśród zgromadzonych stoją: wojewoda Dunin-Borkowski (1) wice-wojewoda Olpiński (2), komendant pol. pań. Goździński (3) i starosta poznański Kłos (4)

Czytajcie „Il. Prasę Wieczorną”

Sen. Miklaszewski

o którego tragicznej śmierci podaliśmy przed kilku dniami

Prezydent Rzplitej wyjechał do Spaly

Warsz. koresp. (St. Gr.) telef.:
W dniu wczorajszym o godz. 5 po południu specjalnym pociąg'em wyjechał do Spaly prezydent Rzplitej prof. Mościcki z małżonką, córką i synem. P. prezydent pozostanie w Spale około tygodnia.

Awanse na majorów

Warsz. koresp. (St. Gr.) telef.:
Dowiadujemy się, że „Dziennik Personalny” M. S. Wojsk. zawierający tym razem listę awansów na majorów ukaże się w Wielką Sobotę.

Ideologia marsz. Piłsudskiego winna być światłem przewodniem sił państwowotwórczych społeczeństwa

Rezolucja zarządu głównego zjednoczenia pracy miast i wsi

Warsz. koresp. „Głosu Porannego” (St. Gr.) telefonuje:

Wobec wiadomości, podanych przez część prasy popołudniowej warszawskiej z przebiegu obrad i uchwał zarządu głównego zjednoczenia pracy wsi i miast, dowiadujemy się, że tekst rezolucji zupełnie nie zgadza się z tem, co donosiły te pisma. Rezolucja w pierwszej części stwierdza, że przedłużają

cy się konflikt pomiędzy rządem a parlamentem wytworzył stan uniemożliwiający stabilizację stosunków państwowych a może się dotkliwie odbić zarówno na politycznym, jak gospodarczym położeniu kraju.

Wobec tego w drugiej części rezolucji zarząd główny zwraca się do posłów i senatorów zjednoczenia pracy z wezwaniem do jaknajwydatniejszego spotę-

gowania wysiłków, celem 1) skupienia wszystkich twórczych sił społeczeństwa dla umocnienia zwycięstwa ideologii państwowej marszałka Piłsudskiego, a w szczególności dla dokonania dzieła rewizji konstytucji przez przeprowadzenie zasadniczych postulatów, wzmacniających władzę rządzącą, zapewnienie jej większej trwałości, jakoteż ograni-

czenie swobód i prerogatyw państwowych; 2) szerzenia wśród najszerszych warstw pracujących miast i wsi zrozumienia konieczności organizowania się przede wszystkim na podstawach zawodowo-gospodarczych, będących najskuteczniejszym środkiem w walce o poprawę bytu i realizację dążeń i postulatów świata pracy.

CENTRALNY BANK ZIEMSKI powstaje w Warszawie przy pomocy banków zagranicznych

Warsz. koresp. (St. Gr.) telef.:
Rokowania przedstawicieli rządu polskiego trwające od dłuższego czasu w Paryżu pomiędzy rządem polskim i delegatami towarzystw kredytowych ziemskich a bankami zagranicznymi w Paryżu o utworzenie centralnego banku ziemskiego zakończono. Zostały wypracowane umowy, których

ma się podjąć emisji obligacji centralnego banku ziemskiego na rynkach zagranicznych wchodzą m. in. Bankers Trust, Lasar Brown w Londynie itd. Pierwsza emisja obligacji centralnego banku ziemskiego nastąpi na wiosnę. Zaraz po świętach rokowania będą wznowione dla omówienia szczegółów pierwszej emisji. W rokowaniach ze

strony Polski biorą udział: wicedyrektor departamentu obrotu pieniężnego p. Broniewski, dyrektor państwowego Banku Rolnego Stawiecki i dyr. banku ziemskiego w Wilnie p. Meysztovecz z Poznania p. Żychliński, ze Lwowa p. Przybylski, z Warszawy p. Sułowski i wreszcie z tow. kredytowego ziemskiego p. Glinka.

Lawina ziemską zasypała sześciu robotników

ZAKOPANE, 28 III. (AW). — Dziś w godzinach rannych w kopalni mieniołomach na Capkach nastąpiło osunięcie się lawiny ziemskiej, która przycisnęła 6 robotników.

Jednego z zasypanych zdołano wydobyć. Ma on zgniecioną klatkę piersiową. Pozostałych w ciągu pierwszych godzin wydobyć nie zdołano.

Przyczyną wypadku było podmycie warstwy łupku, podtrzymującego zwalę ziemi.

Koncentracja wojsk sowieckich na granicy Afganistanu

LONDYN, 28 III. (ATE). — Dzisiejsze dzienniki londyńskie zamieściły sensacyjną depechę z Peszewaru, a mianowicie, że rząd sowiecki koncentruje liczne oddziały wojskowe na granicy

cy północy Afganistanu. Jednocześnie celem zatajenia ruchu wojsk władze sowieckie wydały zarządzenia, zamykające granicę afgańską - sowiecką.

Ukraina domaga się zwrotu dzieł sztuki zrabowanych przez rządy carskie

RYGA, 28 III. (ATE). Pomiedzy rządem Ukrainy sowieckiej a władzami centralnymi wzbudził zatarg na tle zadania przez rząd Ukrainy sowieckiej zwrotu wszystkich dzieł sztuki zrabowanych przez rządy carskie i wywiezionych do Rosji. Rząd ukraiński przesłał listę zrabowanych dzieł, zawierającą 7 tysięcy przedmiotów i dzieł sztuki. Między innymi zrabowana została słynna buława hetmana Mazepy i szereg innych buław i sztandarów pułków ko-

zackich. Dzieła te znajdują się w licznych muzeach Leningradu jako zabutki sztuki rosyjskiej. W związku z tem żądaniem rządu republiki sowieckiej ukraińskiej dzienniki moskiewskie ostro zaatakowały rząd ukraiński, oskarżając go o szowinizm. Celem zlikwidowania sporu wyłoniona została specjalna komisja, w skład której wejdzie równa ilość przedstawicieli Ukrainy jak i rządu centralnego.

Rozruchy w Persji

z powodu europejskich ubiorów i uczesania

TEHERAN, 28 III. (PAT). — Według otrzymanych tu wiadomości, w okolicy Fabrycy wzbudził rozruchy wśród kurdów, wywołane podobno na skutek podjętych przez władze prób modernizacji kostiumu i uczesania.

Obiegają dotychczas niepotwierdzone pogłoski, że naczelny dowódca wojsk został zabity. Dla zapewnienia bezpieczeństwa w północnej części Persji skoncentrowane zostały oddziały wojsk w sile 4 tysięcy ludzi.

Dyplomata konwojertem

transportów alkoholu dla poselstw zagranicznych w U. S. A.

WASZYNGTON, 28 III. (ATE). W dniu dzisiejszym przedstawiciele rządów zagranicznych akredytowani w Waszyngtonie odbyli naradę w sprawie dowozów trunków dla poselstw zagranicznych. Uchwalono, że podczas każdorazowego przewozu alkoholu dla po-

selstw zagranicznych auto będzie prowadzone przez jednego z młodszych dyplomatów jakiegokolwiek poselstwa, celem uniknięcia nieporozumień z władzami policyjnymi. W tym wypadku policja nie będzie miała prawa interwenjować i konfiskować alkohol.

Litwinów przyjeżdża do Warszawy

BERLIN, 28 marca. Prasa donosi, że Litwinów po zamierzonej wizycie w Warszawie uda się do Berlina w celu omówienia sprawy pchnięcia z miejsca rokowań handlowych niemiecko-sowieckich, które utknęły wobec odmownego stanowiska Niemiec w sprawie kredytów dla Sowieców.

Zmiany personalne w poselstwie rumuńskim w Warszawie

Warsz. koresp. (St. Gr.) telef.:
Dotychczasowy poseł rumuński w Polsce p. Davilla został mianowany posłem w Waszyngtonie. W przyszłym tygodniu wręczy p. prezydentowi listy odwolujące. Na jego miejsce do Warszawy przybyć ma poseł z Waszyngtonu p. Greczeanu.

Pogrzeb gen. Sarrail'a odbył się na koszt państwa

PARYŻ, 28 marca (PAT) Dziś odbył się tu na koszt państwa cywilny pogrzeb gen. Sarrail'a. Zgodnie z wolą zmarłego, pogrzeb był niezwykle skromny. Jedyne przemówienie wygłosi Painleve, obrazując przebieg życia generała. Złoty gen. Sarrail'a złożono w pałacu Inwalidów.

Podkomitety i podkomisje

badają stan komunikacji polsko-litewskiej
GENEWA, 28 marca (PAT) — Podkomitet komisji do spraw komunikacji i tranzytu Ligi Narodów który ma za zadanie przestudowanie stanu komunikacji pomiędzy Polską a Litwą, wyłonił dwie podkomisje, mające zająć się uzupełnieniem materiału dokumentarnego.

Nie chcemy wojny

Bożek Mars traci na popularności

Zarówno polska jak niemiecka liga obrony praw człowieka i obywatela organizują na kwiecień b. r. w kilku ważniejszych miastach naszych i Rzeczypospolitej zgromadzenia, poświęcone zagadnieniom obu sąsiadujących ze sobą państw. Treścią wymiany zdań na zebraniach ma być kwestja: „Czy grozi wojna między Niemcami a Polską?”. Ma to być próba pacyfistyczną i demonstracją, która powinna podkreślić, że ogół obu stron woli różdżkę oliwną, niż surmę bojową.

formacji, zwróciliśmy się do p. ministra Stanisława Thugutta.

— W jaki sposób zamierzają państwo przeprowadzić zapowiadane zebrania?

— Przez urządzenie szeregu odczytów propagandowych dążyć będziemy do ugruntowania pokoju w Europie. Pragniemy ujawnić, że w Polsce i w Niemczech szerokie masy odwracają się plecami do bożka Marsa, chcą trwać przy warsztacie pracy, a nie powierzać własnego losu i losu rodzin zmiennym pokusom zbiorowej rzezi.

Zniesienie kartotek politycznych

nakazał minister spraw wewnętrznych

Warsz. koresp. (St. Gr.) telef.:
Min. spraw wewnętrznych gen. Składkowski nakazał zniesienie kartotek politycznych, o których była mowa na ostatnim posiedze-

niu sejmu. Kartoteki te, jak się okazało, były ustanowione bez wiedzy ministra Składkowskiego przez podwładne mu organa.

Księżniczka Anastazja żyje

twierdzi rotmistrz Dassel

BERLIN, 28 III. Rosyjski rotmistrz Feliks Dassel w specjalnie wydanej broszurce pod tytułem: „Księżniczka Anastazja żyje!” twierdzi, że pozostała przy życiu księżniczka Anastazja.

zja przebywa obecnie w Stan. Zjednoczonych pod nazwiskiem mhs. Leeds.

Jest ona obecnie ciężko chora, a jedynym jej pragnieniem jest pozostać w ukryciu.

Oświadczenia wierzycieli w sprawie długów niemieckich

PARYŻ, 28 III. (ATE). Na dzisiejszym posiedzeniu konferencji reparacyjnej delegacji największych mocarstw wierzycieli, t. j. Francji, Anglii, Belgii i Włoch złożyli formalne oświadczenie w sprawie żądań ich państw, co do wysokości sumy, mającej być zapłaconej przez Niemcy. Takie same oświadczenie złożył przewodniczący Ja-

mes. Oświadczenia te cyfr nie zawierają, a tylko wywody, po jakiej drodze winna być prowadzona praca w sprawie ustalenia wysokości sumy.

Dziś propozycje tych państw zostały sformułowane na piśmie i będą wręczone poszczególnym delegatom celem dania możności zapoznania się podczas ferii wielkanocnych.

Tajemnica mordu hrabiowskiego

Błędy i przekroczenia policji utrudniają rozwiązanie zagadki
Ekshumacja zwłok zamordowanego hr. Stolberga-Wernigerode. — Oskarżony
o zabójstwo ojca hr. Krystjan wysuwa „trzecią osobę“

(Od własnego korespondenta „Głosu Porannego“)

Wrocław, 28 marca.

Jednym z ogniw toczącego się w sprawie o zamordowanie hr. Stolberga śledztwa stanowi niewątpliwie korespondencja rodziny zamordowanego. Tutaj jednak rozpoczyna się tajemnica: okazuje się, że cały szereg dokumentów i papierów, które by stanowiły pewne konkretne dowody rzeczowe, zginął w tajemniczy sposób.

Słusznie więc zwracają się w tym kierunku podejrzania władz śledczych.

SPALONE LISTY I PAPIERY.

Jeżeli bowiem rodzina zamordowanego utrzymuje, że morderstwo miało charakter rabunkowy, to jak pogodzić to z faktem spalania bezpośrednio po morderstwie listów i papierów, które mogłyby obciążać poważnie tych, czy innych uczestników krwawej i tajemniczej tragedii.

A teraz ujawnia się dalej cały szereg nie mniej tajemniczych okoliczności, które świadczą niezbyt pochlebnie o metodach śledczych władz policyjnych.

Tak więc do określenia donosić huku użyty został przez policję urzędnik o przytępionym słuchu.

Z drugiej strony do tych czynów strzelniczych używano właśnie tej samej dubeltówki, którą zastrzelony został hr. Stolberg. W ten sposób uniemożliwione zostało całkowicie skonstatowanie, czy dubeltówka naładowana była bezpośrednio przed morderstwem oraz ustalenie szeregu innych nie mniej ważnych okoliczności na terytorium technicznej. W tych warunkach specjalna komisja śledcza nosi się z zamiarem dokonania ekshumacji zwłok zamordowanego.

RUINA MAJORATU.

Jak się z przeprowadzonych dochodzeń okazuje, obciążenie długami dóbr majorackich wynosi 500.000 marek, do których dodać jeszcze należy prywatne długi zamordowanego. Już od szeregu lat pracowano z deficytem, a śledztwo ujawnia obecnie jaskrawo ten fakt, że przy obecnym stanie rzeczy gospodarka taka musiała doprowadzić do całkowitej ruiny. Znamy więc należy, że jakkolwiek hrabia Krystjan po śmierci ojca weszł w prawa ordynatu, to jednak objęcie spadku zostało w obecnej sytuacji uniemożliwione, a dotychczasowy doradca prawny Stolbergów, dr. Rusche mianowany upełnomocnionym administratorem i zarządcą dóbr. Nastąpić ma całkowita regulacja stosunków w majoracie i część posiadłości ma być rozparcelowana.

HRABIA KRYSZTJAN W WIEZIENIU.

Oskarżony o morderstwo hrabia Krystjan, znalazłszy się w celi więziennej po pogrzebieniu ojca rozplakał się jak małe dziecko. Po chwili jednak opanował się i okazuje kamienny spokój i równowagę. Z równowagi

tej nie zdołała go nawet wytrącić wiadomość o tem, że do policji miał się zgłosić niejaki Robert Siegmund i przyznać się do zamordowania hr. Stol-

Trzej członkowie komisji śledczej w Berlinie, którzy prowadzą dochodzenie w sprawie tajemniczego morderstwa hr. Wernigerode.

wości, że ma się tu do czynienia z jakąś nie znaczącą mistyfikacją.

KSIAZKA W GROBIE.

Dotychczasowe wyniki śledztwa nie przynoszą zaskoczenia policji miejscowej. Okazuje się bowiem, że władze śledcze w Lignicy popełniły szereg zasadniczych błędów i niedopuszczalnych wprost przekroczeń, które przybywającym na miejsce zbrodni przedstawicielom berlińskiego urzędu śledczego utrudniły śledztwo. Najpoważniejsze dowody w postaci spalonych listów, jak to już powyżej donosiliśmy, była prawie korespondencja prywatna zosy zamordowanego hr. Antonina zamknięta w tajemniczy sposób. Nie mniej sensacyjnie przedstawia

się zniknięcie drugiego ważnego dokumentu, jakim jest czytana przez zamordowanego na chwilę przed zabójstwem książka, która osunęła się mu z rąk w chwili zgonu. Książka ta została przez policję lignicką niezwłocznie zabrana i przez parę dni znajdowała się w kieszeni munduru jednego z funkcjonariuszy policyjnych. Obecnie, gdy policja berlińska zażądała wydania jej tego dowodu, okazało się, że książka ta zniknęła w tajemniczy sposób i ostatnio dopiero ujawniło się, że została ona złożona do grobu wraz z ciałem zamordowanego.

Naprzeciwko zamku znajduje się sklep niejakiego Bruchmana, który przez 20 lat był kamerdynerem hrabiego i przed dwoma dopiero laty założył so-

bie sklep. Bruchman właśnie pochował zamordowanego przy pomocy kilku robotników i on też wrzucił książkę do grobu. Chodzi tedy o to, czy działał on w porozumieniu z rodziną zamordowanego. A zresztą, w jaki sposób ten dowód rzeczowy mógł zginąć z akt policyjnych. Cała ta tajemnicza sprawa budzi olbrzymie zainteresowanie opinii, która dopatruje się w zniknięciu korespondencji żony zamordowanego swego rodzaju skandalu, który należy wykryć za wszelką cenę.

TAJEMNICZA „TRZECIA OSOBA“.

Podczas pierwszego przesłuchania przez berlińską komisję śledczą przyznał się hr. Krystjan, iż popełnił zbrodnię przez przypadek podczas porządkowania amunicji myśliwskiej, gdy próbował nową dubeltówkę.

Podkreślić należy, że zeznania jego obfitowały w szereg sprzeczności, które dopiero dalsze śledztwo wyjaśni.

Bezpośrednio po złożeniu zeznań hr. Krystjan zażądał widzenia ze swą matką, oświadczaając, iż po zabójstwie powierzył on tajemnicę tragicznej nocy osobie trzeciej.

Sędzia śledczy odmówił tej prośbie, a komisja śledcza stara obecnie ustalić, kim była owa tajemnicza „trzecia osoba“.

Hrabianka Antonina zamordowała ojca?

BYTOM, 28.3 Docho-
dzenia w sprawie zamor-
dowania hr. Stolberg-Wer-
nigerode wykazały, że w
sprawę zamieszana jest
również siostra aresztowa-
wanego hr. Krystjana, hra-
bianka Antonina.

Wczoraj po południu na
wniosek prokuratora hr.
Antoninę aresztowano.

Tymczasem zebranie fa-
mijne ogłosiło, że ordy-
natem na Janowicach jest
najstarszy syn zamordo-

wanego hrabiego, aresztowa-
wany hr. Krystjan.

Śledztwo komplikuje się

BERLIN, 28.3 (ATE) —
Śledztwo w sprawie morder-
stwa hr. Stolberg-Werni-
gerode przybrało sensacyjny
wynik. Dziś zeznał biegły
rusznikarz, który orzekł wbrew
zeznaniom syna hrabiego
Krystjana, że zabił ojca przy-
padkowo podczas czyszczenia
broni myśliwskiej, że
hrabia zginął od 2 kul, a
następnie orzekł, że znale-
ziono w pokoju gdzie doko-
nano zabójstwa kula nie
pochodzi z broni myśliw-
skiej.

Obrazek z lepszych dni

Hr. Krystjan Stolberg-Wernigerode zabójca ojca, zdjęty obok upolowanego jelenia.

Dr. med.
J. SILBERSTROM
ZIELONA Nr. 11

Choroby skórne i weneryczne.
Leczenie lampą kwarcową.
Przyjmuje od 4-8 pp. Panie od 4-5
niedziela od 9-1, dla niezamożnych
ceny lecznic. 13-12

Pastwą płomieni padły

cztery obrazy ze zbiorów Rapperswilskich!

Jak wiadomo, jedną z największych skarbnic zabytków naszej przeszłości było Muzeum Narodowe w Rapperswilu, gdzie ludzie dobrej woli całymi laty składali drogie dla nas pamiątki.

Niedawno zbiory rapperswilskie zostały sprowadzone do Warszawy i częściowo rozlokowane w rozmaitych ubikacjach zamku, w Warszawie.

Dwaj pracownicy firmy Ericson Krzyżanowski Wacław i Nadolny Marjan zakładali instalację przeciwpożarową na korytarzu Zamku Królewskiego.

W trakcie pracy robotnicy zapalili maszynkę benzynową poczem wyszli na korytarz.

Maszynkę ustawiono na jednej ze skrzyń stojących na korytarzu,

wprawdzie bardzo niepożornej zewnątrz, zawierającej jednak wewnątrz cenne skarby Muzeum Rapperswilskiego.

W pewnej chwili nastąpił wytrysk płonącej benzyny i skrzynka stanęła w ogniu. Na alarm wszczęty przez jednego z robotników nadbiegli dyżurni żandarmi, skrzynię wyniesiono na podwórze, rozbito i rzuceno się do ratowania znajdujących się wewnątrz obrazów.

Cztery z nich zostały zniszczone przez płomień. Firma, która spowodowała szkody podjęła się „restauracji“ zniszczonych zabytków, proponując w tym celu zaprosić jednego ze znanych malarzy. Oczywiście firma poniesie materialne szkody wyrządzone przez robotników.

Groźba konfliktu

między Anglią a Ameryką

Nowy Jork, 28.3. (Tel. wł.)

W związku z zatopieniem przez władze portowe Stanów Zjednoczonych okrętu angielskiego, podejrzanego o przemykanie alkoholu w Kolonii angielskiej Ameryki Centralnej, Honduras, panuje silne wzburzenie.

Dwaj marynarze zatopionego okrętu byli rodem z Hondurasu.

Konsul Stanów Zjednocz. w Honduras prosił wczoraj władze brytyjskie o straż policyjną.

Powzięto wszelkie środki celem niedopuszczenia ataku na konsulat angielski w Hondurasie.

W Stanach Zjednocz. panuje

przekonanie, iż z powodu zatopienia statku angielskiego podana zostanie rewizja umowy Stanów Zjedn. z Anglią i koloniami brytyjskimi w sprawie środków zwalczania szmuglu alkoholem na wybrzeżach amerykańskich.

Conajmniej należałoby ściślej określić punkty wspomnianej umowy.

Traktat rozjemczy grecko-jugosłowiański

Ateny, 28. 3. (Tel. wł.) Po-
między Grecją i Jugosławią
wczoraj zawarte zostały przy-
mierze i traktat rozjemczy.

Primo de Rivera ustępuje

Jak już donosiliśmy dyktator hiszpański zgłosił swą rezygnację, motywując ją słabym zdrowiem. Na zdjęciu naszym — Primo de Rivera i (na prawo) i król Alfons. Jako następców Primo de Rivera wymieniamy

Karygodna indolencja gazowni warszawskiej spowodowała śmierć wskutek zatrucia dwojga osób Znamienny wyrok sądu okręgowego w stolicy

T. Marja Bosko wniosła ciekawe powództwo przeciw magistratowi m. st. Warszawy, jako właścicielowi miejskich zakładów gazowych.

Powództwo brzmi:
W dniu 17 lutego r. b. dozorczy ni domu nr. 10 przy ul. Ślepej, Wiktorja Cichocka, zawiadomiła właściwy komisariat policji państwowej, że w domu przez nią dozoranym, wyczuwa się silną woń gazu, wydobywającego się z miejsca, którego ustalić zawiadamiająca nie miała możności.

Na skutek tego powiadomienia gazownia miejska wysłała kilku pracowników dla sprawdzenia zasadności powyższego zawiadomienia, jednak ludzie ci nie zdołali ustalić miejsca wydobywania się gazu i żadnych środków na miejscu nie przedsięwzięli, oświadczając, że twierdzenie o wydobywającym się gazie jest urojone.

W nocy z 20 na 21 lutego t. j. w parę dni po sprawdzeniu, dozorca domu nr. 12 przy ul. Ślepej, Jan Konracki i cała jego rodzina została nawpół zatruci gazem, lecz w porę zostało wezwane pogotowie, które przywróciło ich do życia.

Wreszcie w dniu 21 lutego, kiedy okienice lokalu, zajmowanego przez rodziców powódki, zrana były dłużej niż normalnie zamknięte, sąsiedzi tknięci złem przecuciem w związku z wypadkiem z dozorcą domowym, przy współudziale policji otworzyli lokal i zastali w nim małżonków Jemiołkowskich zatrutych na śmierć, a mieszkającą w nich wnuczkę, a córkę powódki, bezwładną i pędzącą oznak życia.

Ostatecznie z największym wysiłkiem zdołano przywrócić do życia wnuczkę, natomiast oboje staruszkowie zasnęli snem wiecznym.

W związku ze śmiercią swych rodziców, oprócz wielkiej straty moralnej, jaką poniosła powódka, zmuszona ona była ponieść koszty pogrzebu i koszty nabycia stroju żałobnego dla siebie i dla swej córki.

Gazownia miejska, do której zwrócono się o dobrowolne zapłacenie powyższych kosztów, odmówiła uregulowania ich w oświadczeniu ustnym swego radcy prawnego.

Wobec tego powódka wniosła o zasądzenie jej od magistratu m. st. Warszawy 2.380 złotych tytułem kosztów pogrzebu i stroju żałobnego.

Sąd okręgowy po kilku posiedzeniach i po przesłuchaniu świadków oraz wysłuchaniu głosów stron wydał wyrok tej treści.

Powództwo skarżące uzasadniała tem, że śmierć rodziców nastąpiła z winy miejskich zakładów gazowych, które nie przedsięwzięły niezbędnych środków celem zapobieżenia wydzielaniu się gazu z przewodów gazowych.

Sąd okręgowy, po rozważeniu całokształtu okoliczności, dokumentów załączonych i wysłuchaniu głosów rzeczników stron, z których pełnomocnik powódki popierał powództwo, pełnomocnik zaś magistratu wnosił o oddalenie powództwa, zważywszy:

1) że w świetle zeznań świadków fakt zatrucia gazem rodziców powódki nie budzi wątpliwości;

2) że, jak wynika z zeznań tych świadków, gaz, wydobywający się z przewodów sąsiedniej latarni ulicznej, przedostawał się przez szczeliny ścian i podłóg do wnętrza mieszkań;

3) że o fakecie wydobywania się gazu z przewodów gazowych miejskie zakł. gazowe były powiadomione, lecz pomimo to nie przedsięwzięły żadnych środków ostrożności aby nie dopuścić, do dalszego wydzielania się gazu, poprzestając jedynie na stwierdzeniu braku urządzeń gazowych w zagrożonych mieszkaniach;

4) że bezzasadne jest twierdzenie pełnomocnika pozwanych zakładów, że zakłady nie ponoszą w tym wypadku odpowiedzialności z tego powodu, iż wypadek wywołany został siłą wyższą, a mianowicie usunięciem się gruntu, albowiem gdyby nawet stanąć na stanowisku że wydzielanie się gazu wywołane zostało siłą wyższą, to jednak obowiążkiem gazowni było niezwłocznie po zawiadomieniu o wydobywaniu się gazu przedsięwziąć środki

celem zapobieżenia niebezpiecznym skutkom, wywołanym rzekomą siłą wyższą, czego jednak pozwane zakłady nie uczyniły i tem samem przyczyniły się do nieszczęśliwego wypadku;

5) że z tych względów wnioski pozwanych zakładów o wezwanie biegłych celem stwierdzenia, że gaz wydobywał się wskutek usunięcia się gruntu jest nieistotny i nie zasługuje na uwzględnienie;

6) że, przechodząc z kolei do rozważenia rachunku kosztów, przedstawionych przez powódkę, sąd uważa za słuszne zasądzić całkowicie kosztu pogrzebu w wysokości zł. 1580, co się zaś tyczy kosztów strojów żałobnych, to biorąc pod uwagę okoliczność, że posiadają one pewną wartość użytkową dla powódki, sąd uważa za słuszne zasądzić na rzecz powódki tylko po 150 zł. za każdy strój i wobec powyższego zasądzić od magistratu m. st. Warszawy na rzecz Marji Bosko zł. 1880 z 10 proc. od dnia wytoczenia powództwa oraz 100 zł. kosztów procesu.

Zamiast feljetonu

Polska wódka w Paryżu

— Kilka dni temu staraniem francuskiego akademickiego koła „Przyjaciół Polski“ w Paryżu została urządzona w sali liceum Louis-le-Grand uroczystość o charakterze propagandowym, podczas której popisywali się oberkiem, mazurem i jantazyjnym krakowiakiem polki i polacy.

Jak wiadomo, uniwersyteckie towarzystwo „Przyjaciół Polski“ jest instytucją ogromnie rozwinętą. Posiada ona przeszło 250 oddziałów zagranicą: we Francji, Włoszech, a szczególnie wiele w Belgii. Ostatnio utworzono filje nawet w Meksyku.

— Warto posłuchać głosów prasy francuskiej, przychylnie wobec nas usposobionej i pełnej kurtuazji — w związku z faktem, wyżej wspomnianej uroczystości.

„Nie byliśmy wcale zdumieni“ — czytamy w jednym z poważnych dzienników paryskich — że Polska ma tylu szczerze sobie oddanych przyjaciół na obu półkulach — bowiem śliczne dziewczęta, które tańczyły wczoraj w kostjumach narodowych muszą przekonać do siebie i swojej ojczyzny nawet najbardziej zawziętych wrogów tego wielkiego państwa.

Tańce powolne i błyskawicznie szybkie, skandowane rytmicznymi uderzeniami o podłogę — nogi tancerek delikatne, wysmukłe, a oczy ich śmiejące się i zarazem pełne dźwięcznej jakiejś melancholji północy — podobają się wszystkim ogromnie. Zespół amatorski odegrał z żywością „Wesele wiejskie w Polsce“ W. L. Anczyca.

Liczne dzieci obecne na uroczystości nie rozumiały zapewne skomplikowanej intrygi (!) sztuki, ale cieszyły się, oglądając wiejskiego radcę, który co chwila zażywa tabaki... Co do młodych uczniów z chóru liceum (francuzów) — to byli oni straszliwie onieśmieleni bliską obecnością pięknych tancerek. Zemściło się to na wykonaniu pieśni.

Pan Ludwik Marin, maitre de ceremonie uroczystości odpowiedział w kilku, krótkich leca pełnych osobistych aluzji, słowach na przemówienie p. Nouvel, prezesa koła „Przyjaciół Polski“.

Po uroczystości całe towarzystwo spacerowało się do jednej, z licznych w Quartier Latin, restauracji polskich. Słynie ona ze względu na zainstalowany tam dobry... aparat radiowy. I wszystko skończyło się, jak należy, wieloma kolejkami WODKI! (de „wódka“) — kończy sprawozdawca paryski.

Nie mogą nam podarować tej wódki!
Zet.

Czytajcie „Ilustr. Prase Wieczorna“

Dziesięciolecie samorządu Warszawy

Prezydent miasta oraz prezydent rady miejskiej składają wieniec na grobie nieznanego żołnierza. Stoją przy wieniec: prezydent Słomiński (1), wojewoda grodzki Jaroszewski (2), prezes rady Jaworowski (3).

„Technika miłości“

Angielska pisarka, Gerald Howe, wydała książkę p. t. „Technika miłości“. Rozpoczyna się ona następującym zdaniem:

„W sprawach miłości kobieta jest sprytniejsza od mężczyzny; lecz mężczyźni mają ten przywilej, że my potrzebujemy ich bardziej, niż oni nas“.

Książka ta pisana jest w formie rozmów między damą z bogatym doświadczeniem, a naiwną kobietką. Pierwsza nazywa siebie „gentlewoman“; uważa ona, że w miłości kobieta jest stroną działającą.

„Gentlewoman“ w całej książce mówi, opowiada, poucza. Cza sami uczennica pozwala sobie na pytanie, wówczas doświadczona podaje odpowiednią receptę. Wogóle książka ta jest wielkim „kucharzem“, mężczyźni niech jej nie przeglądają. — Można stracić apetyt na najsmakowitszą potrawę, o ile się wie

dokładnie, jak ją przygotowano.

W jednym miejscu mowa jest o poezji, i naiwna zaczyna marzyć.

„Tylko bez romantyki!“ — poucza ostro kobieta z doświadczeniem. „Najpewniejszą drogą do utraty uczucia mężczyzny, jest obnażanie przed nim duszy, — mężczyźni nie wolno pokazywać, jak bardzo jest nam drogi“. Dla orjentacji jeszcze kilka próbek z tej książki:

„Skromnością kobieta nie zajdzie za daleko; o ile jest względna, nie otrzymuje nic; o ile żąda dużo, będą jej z oczu czytali życzenia. W naturze mężczyzny leży to, iż najcenniejsze wydaje mu się to, za co najdrożej płaci. Lubi luksus, choć się nigdy do tego nie przyzna, że imponuje mu piękna toaleta“.

W książce tej znajdują się same złote prawdy; można je też z powodzeniem odwrócić.

admirala de Magaz i

gen. Berenguera.

MYDEO
Z NAJZŁACHTNIEJSZYCH SUROWCÓW
TOALETOWE
KAPIELOWE
DO GOLENIA
SHAMPOON
O ZAWARTOŚCI ŻÓŁTKA JAJA KURZEGO

RAY
ODOL Cie. S.A. LWÓW

ORYGINALNY PROJEKT ROZBUDOWY

Jeden ze znakomitych urbanistów dzieli się z Czytelnikami „Głosu Porannego” swemi poglądami

Autor projektu jest za utworzeniem „Społecznego Funduszu Rozbudowy”

Niefortunny projekt rządowy o budowie tanich mieszkań, a właściwie

punkt mówiący o podwyższeniu komornego

absorbuje dziś wielomiljonowe rzesze lokatorów.

Jak wiadomo, prócz projektu rządowego znajdują się w komisji sejmowej projekt P. P. S., który podawaliśmy już w swoim czasie, oraz projekt Ch. D., trzymany dotąd w ścisłej tajemnicy.

Obecnie, od jednego z wybitnych urbanistów, do którego zwróciliśmy się z prośbą o sprycyzowanie swych poglądów na te projekty — otrzymujemy miast odpowiedzi bardzo oryginalny pomysł rozwiązania zadania budowlanych.

Wybitny ten fachowiec w dziedzinie budownictwa, którego nazwiska z pewnych względów nie podajemy w pierwszym rzędzie powołanie do życia „Społecznego Funduszu Budowlanego”.

Bedzie to, jak widać z samej nazwy, instytucja społeczna, rządzona statutem, wydanym przez radę ministrów.

KAPITAŁ FUNDUSZU.

Kapitał zakładowy „Społecznego Funduszu Budowlanego” powstaje z wolnych sum skarbu, instytucji ubezpieczeniowych, Banku gospodarstwa krajowego, P. K. O. i t. p., udzielających mu w formie pożyczki w kwocie co najmniej

200 milionów złotych.

Wybudowane kosztem kapitału zakładowego mieszkania pozostają własnością „Funduszu”, przekazywane będą do użytkowania

z prawem wykupu

na własność tym obywatelom, którzy składać będą oszczędności do P. K. O. na cele budownictwa mieszkaniowego.

LOSOWANIE MIESZKAŃ.

Przekazywanie mieszkań obywatelom odbywa się w drodze

losowania

kolejności na objęcie tych mieszkań z tem, iż każde 50 zł. złożonych oszczędności dają prawo uczestniczenia w losowaniu z jedną szansą wygrania kolejki.

Lokatorzy spłacają mieszkanie miesięcznymi ratami nieprzekraczającymi normalnego komornego, a więc 25 zł. miesięcznie na 1 ratę.

Po spłaceniu całkowitej należności tytuł prawa własności przepisuje się na użytkownika mieszkania.

BONY MIESZKANIOWE.

Na podstawie odpowiednich uprawnień zarząd „Funduszu” wypuszcza bony z 10-letnim terminem wykupu,

zabezpieczone na hipotekach wybudowanych już domków do wysokości 75 proc. ich szacunku.

Bony te mieć powinny prawo wszelkich znaków obiegowych i wypuszczane są w odcinkach po 20, 50, 100 i 500 zł. z oznaczeniem na odwrotnej stronie

wartości bonu w każdym terminie.

OBNIŻENIE OBCIĄŻENIA KAPITAŁU BUDOWLANEGO.

Fundusze ulokowane w akcji budownictwa mieszkaniowego przez skarbu, oraz instytucje ubezpieczeniowe i finansowe, tak same, jak i składane przez obywateli oszczędności będą oprocentowane w granicach obowiązujących norm.

Celem jednakże osiągnięcia możliwie taniej kalkulacji w budowie mieszkań przez obniżenie obciążenia kapitału budowlanego odsetkami do 2 — 3 proc. w stosunku rocznym, różnicę w oprocentowaniu pokrywają się ze specjalnego źródła, a mianowicie z dochodów monopolu loterii państwowej.

W tym celu na okres dziesięcioletni loteryję państwową przemianowuje się na

społeczną loteryję,

której całkowita nadwyżka przeznaczona będzie na cele budowlane.

TYP MIESZKAŃ.

Mieszkania budowane będą podług zasadniczego szablonu.

2, 3 i 4 pokojowe,

przyczem te ostatnie przeznaczone będą dla inteligencji pracującej, zawód której wymaga większej ilości ubikacji.

Państwo i gminy muszą jednak wziąć na siebie obowiązek dostarczania terenów i stworzenia sprzyjających warunków pod budowę przez zakładanie wodociągów, kanalizacji i środków komunikacyjnych.

Projekt budowy tanich domów

Inż. Juljusz Hamer nadsyła nam poniższy artykuł, uważając go za podstawę do dyskusji na temat zarządzenia głodo-wi mieszkaniowemu.

(Redakcja).

Pod protektoratem magistratu powinna być założona spółka budowlana — udziałowa: jeden udział wynosić ma zł. 10.— przyczem magistrat zakupuje pewną ilość udziałów, zależnie od sumy, jaką może na ten cel dysponować. Spółka ta winna za pośrednictwem specjalnych agentów sprzedawać udziały wszystkim mieszkańcom naszego miasta i stosownie do zamocności danego obywatela proponować mu mniej lub więcej udziałów. Udziały będą niemienne i mogą być odstąpione przez kupującego innej osobie. Spółka ta winna się starać o otrzymanie kredytu w Banku Gospodarstwa Krajowego i

od rządu: stosownie do ostatniego przemówienia w sejmie premiera Bartla, w którym twierdzi on, że kredyt zostanie udzielony każdemu, kto będzie chciał budować tanie mieszkania, spółka ta niezawodnie kredyt uzyska.

Magistrat powinien przyjmować udziały te, jako kaucje lub wadium przy składaniu oferty na przetargi. Natomiast każdy, dostarczający materiały magistratowi, nie tylko przy budowie, winien w pokryciu rachunku otrzymać udziały co najmniej 10 proc. zapłaty swego rachunku.

Ponieważ w Łodzi sytuacja mieszkaniowa jest wprost katastrofalna, wszyscy obywatele bez wyjątku powinni ponieść pewną ofiarę, aby przyczynić się do przysporzenia funduszy tej spółce (właściwie będzie to tylko pożyczka). W tym

MIESZKANIA DLA NAJBIEDNIEJSZYCH.

Z każdej serii nowowybudowanych mieszkań 10 procent przeznaczonych będą dla najbiedniejszych.

Mieszkania te nie będą losowane, a dysponować będzie nimi „Fundusz”

po uprzednim porozumieniu się z magistratem lub funduszem bezrobocia i państwowym urzędem pośrednictwa pracy.

Zarząd „Funduszu” będzie mieszkania te przydzielał ludziom, znajdującym się w prawdziwej nędzy, wychodząc z tego założenia, że zaopatrzenie ich w dach nad głową leży zarówno w interesie społeczeństwa jak i państwa.

J.

celu magistrat podnosi cenę biletów tramwajowych z gr. 25 na gr. 30; każdy bilet posiadać będzie kupon 5-groszowy, lub też sam bilet będzie miał charakter kuponu (zależy to od porozumienia z dyrekcją tramwajową). Dwieście takich kuponów upoważnia posiadacza do otrzymania darmo jednego udziału na zł. 10.— Tak, że nadpłatę każdy właściwie dla siebie zatrzyma, a tylko tymczasem spółka będzie korzystać z zebranych funduszy. To samo winno być wprowadzone przy sprzedaży biletów w teatrach i kinach, ale dopłata powinna tu wynosić nie gr. 5,1 lecz gr. 10; za sto takich kuponów otrzyma się jeden udział. Cel jest tak doniosły, że uważam, iż chyba każdy z obywateli chętnie tak drobną sumę wypożyczy. 5 lub 10 groszy stanowi nie znaczny wydatek dla poszczególnych osób: przytem zbierze się jednak bardzo poważny kapitał.

Za cały w ten sposób zebrany kapitał wybuduje się tanie domki, składające się z mieszkań 2-izbowych (pokój z kuchnią) oraz 3-izbowych (2 pokoje z kuchnią). Udziały będą miały charakter premjowy i co rok będzie wylosowanych tyle sztuk, ile mieszkań zostanie wykonanych. Posiadacz takiej premji otrzymuje mieszkanie darmo, t. j. bez t. zw. „odstepnego”. Wygrane mieszkanie może być odstąpione przez wygrywającego innej osobie. Przyczem jest rzeczą prawie pewną, że udziały nie tylko będą miały swą nominalną wartość, ale osiągną znacznie wyższą.

Przypuszczam, że projekt ten znajdzie poparcie całego społeczeństwa, co umożliwi choć w części zaspokojenie głodu mieszkaniowego, który jest w Łodzi, jak zaznaczyłem, katastrofalny.

inż. Juljusz Hamer

Polski towar, przez polskie porty na polskich okrętach — oto współczesne hasła gospodarczego rozwoju państwa.

WIADOMOŚCI BIEŻĄCE

Do godz. 6 wieczorem mogą być otwarte jutro sklepy

Jak się dowiadujemy, zgodnie z zarządzeniem z dnia 9 lutego 1929 roku łódzkie starostwo grodzkie wydało polecenie, mocą którego jadłodajnie, sklepy i wszelkie miejscowości zawodowej sprzedaży, oraz zakłady fryzjerskie, kalofebruiczne i fotograficzne mogą być otwarte w Wielką Sobotę t. j. dnia 30 marca r. b. tylko do godz. 6-ej wiecz.

Instytucje użyteczności publicznej w czasie świąt

MAGISTRAT

Dziś, w piątek, urzędy i biura magistratu m. Łodzi czynne będą do godziny 13-ej, w sobotę zaś, tylko do godziny 12-ej w południe.

Kasa miejska czynna będzie dziś do godziny 12-ej w południe, w sobotę do godziny 11-ej przed południem.

Normalne urzędowanie rozpocznie się we wtorek, dnia 2 kwietnia, o godzinie 8-ej rano. (m)

TELEFONY

Jak się dowiadujemy urząd telefoniczny w Łodzi wraz z telefonami międzymiastowymi w czasie świąt Wielkiej Nocy będą czynne bez przerwy dniem i nocą. Osoby wzywane do rozmównicy publicznej winny zgłaszać się w niedzielę i w poniedziałek wyłącznie do rozmównicy znajdującej się przy ul. Przejazd 38 na II piętrze, a to z tego względu, że urzędy filjalne z działu telefonów i telegraficznych będą nieczynne. (p)

Bezrobotni otrzymają zasiłek

jeszcze przed świętami

Jak nas informuje dyrekcja funduszu bezrobocia w Łodzi ministerstwo pracy i opieki społecznej upoważniło zarząd obwodowy funduszu bezrobocia do wypłaty zapomóg bezrobotnym robotnikom za okres od 24 do 31 b. m. jeszcze przed świętami Wielkanocy.

Zasiłek ten normalnie winien być wypłacony dopiero w końcu przyszłego tygodnia.

Po 25 zł. zaliczki otrzymają robotnicy sezonowi

W związku z trudną sytuacją materialną nowozatrudnionych na plantacjach miejskich robotników sezonowych, magistrat postanowił wypłacić im — naskutek prośby związku pracowników komunalnych i instytucji użyteczności publicznej, zaliczki w wysokości 25 złotych.

Zaliczki te stracone zostaną w 5-ciu ratach tygodniowych.

Noce dyżury aptek

Dziś w nocy dyżurują następujące apteki:

M. Lipca (Piotrkowska 193), E. Millera (Piotrkowska 46) W. Groszkowskiego (Konstantynowska 15), A. Perelmans (Cegielińska 64), N. Niewiarowski (Aleksandrowska 57) S. Jankielewicz (St. Rynek 9)

Życie muzyczne w Polsce

Dyrektor opery poznańskiej, p. Sternicz-Valrociata (X) powołany został na stanowisko dyrektora opery stołecznej. Ilustracja nasza przedstawia go w gronie najbliższych współpracowników, których zabiera ze sobą do Warszawy.

30 tys. klg. mąki skonfiskowano

Władze wojewódzkie obostrzyły kontrolę nad młynami Apel „Głosu Porannego“ nie przebrzmiał bez echa

Na początku bieżącego tygodnia „Głos Poranny“ zamieścił w związku z wystąpieniem piekarzy łódzkich do magistratu o podwyżkę cennika chleba, artykuł, w którym wskazaliśmy, iż ujawniona ostatnio mocniejsza tendencja na rynku mącznym nie jest niezem uzasadniona, gdyż ceny zboża w tym czasie absolutnie nie wzrosły.

Wskazaliśmy ponadto, że jedynym czynnikiem, grającym na zwyżkę cen mąki, a więc i chleba, są młynarze, uprawiający wyrafinowaną spekulację przez przechowywanie zapasów mącznych w młynach, lub hurtowniach, powodując brak odpowiedniej ilości mąki, a tem samem drożyznę pieczywa.

Celem zażegnania ewentualności powrotu fali drożyznianej artykułów pierwszej potrzeby wezwaliśmy władze do wypowiedzenia walki spekulantom.

Apel „Głosu Porannego“, jak wynika z poniżej zamieszczonej informacji, nie przebrzmiał bez echa.

Sprawą przez nas poruszoną zajął się energicznie oddział aprowizacji przy urzędzie wojewódzkim w Łodzi, który na skutek zarządzenia wojewody przeprowadził szczegółowe dochodzenie, zmierzające do ustalenia przyczyny wzrostu cen mąki i ewentualnego pociągnięcia do odpowiedzialności winnych sztucznego śrubowania cen mąki.

***

„Odpoczynek górnika“

Słynna rzeźba rzeźbiarza
Wilhelma Lehmbrücka.

Oddział aprowizacyjny przy urzędzie wojewódzkim przeprowadził lustrację młynów na całym terenie województwa, przy czem pociągnięto do odpowiedzialności cały szereg młynarzy za przekroczenie przepisów, jak również skonfiskowano w dniu wczorajszym 30.300 kilogramów mąki żytniej z wymiaru nieprzepisowego.

W toku dalszego dochodzenia władze ustaliły, że żyto na rynku nie zwyżkowało, natomiast mąka, dzięki machina-

ejom młynarzy* w ostatnich dniach znacznie podrożała. Wobec tego władze zaostrzyły kontrolę nad młynami, jak również nad hurtownikami mącznymi, wskutek czego wczoraj zostali pociągnięci do odpowiedzialności następujący młynarze: Józef Błaszczyk (Szadki) został skazany na 2.000 zł. grzywny oraz skonfiskowano mu 5.220 klg. mąki, Matys Bułka (Sieradz) skazany został na 2.500 zł. grzywny oraz konfiskatę 13.000 klg. mąki, Zygmunt Ra-

cieński (Warta) został skazany na 1.000 zł. grzywny oraz konfiskatę 6.500 klg. mąki. Nadto pociągnięci zostali do odpowiedzialności karnej Nusen Dawidowicz ze Złoczewa, któremu zajęto 4.800 klg. mąki, oraz Maklewski z Warty, któremu zajęto 3.000 klg. mąki.

Również pociągnięto do surowej odpowiedzialności właściciela młyna w Koninie Leszczyńskiego, który przesłał jeden wagon mąki żytniej do Wilna, właścicieli młynów w Kaliszu

Rozena, oraz Kleszczyńskiego i Hamburgiera. We wszystkich wypadkach analiza skonfiskowanej mąki wykazała, że kolor jej nie odpowiada ustalonemu typowi rządowej mąki.

Władze stwierdziły również, że młynarze lekceważą sobie wydane zarządzenia, wobec czego zwyżka mąki na rynku była uzależniona wyłącznie od nieuczciwych młynarzy.

Skonfiskowana mąka ogólnej wagi 30.300 klg. przeszła na rzecz skarbu państwa.

„Polonia Restituta“

Woj. Jaszczółt odznaczy dziś zasłużonych obywateli

Dziś, dnia 29 b. m. o godz. 12-iej w sali konferencyjnej urzędu wojewódzkiego zostaną udekorowani przez wojewodę Jaszczółta orderami „Polonia Restituta“ następujący panowie:

T. Czerlunczakiewicz, dyrektor Banku Polskiego w Łodzi.

A. Piątkowski, ziemianin z powiatu kaliskiego.

Ks. Prałat L. Zajczkowski z Warty.

St. Groblewski, sekretarz magistratu w Konstancynie

T. Szaniawski, burmistrz Zduńskiej Woli.

Dr. B. Fichna z Łodzi

J. Świercz, burmistrz w Zgierzu.

T. Szymański, notariusz w Turku.

Inż. W. Wojewódzki z Łodzi.

Dr. A. Tomaszewski, prezes izby lekarskiej w Łodzi.

Nowe opłaty pocztowe

za przesyłkę paczek do miast Polski

Jak się dowiadujemy w urzędzie pocztowym w Łodzi z dniem 1 kwietnia r. b. obowiązować będą nowe opłaty pocztowe w obrocie paczkowym, stopniowane według wagi paczek i odległości między urzędami pocztowymi, a mianowicie przy wadze do 1 klg. i przy odległości do 100 klm. opłaca się 60 gr., od 100 do 300 klm. 80 gr., od 300 do 600 klm. 1 zł., a ponad 600

klm. 1,20 zł. Opłaty te następnie wzrastają w stosunku do wagi paczki. Ponadto prócz opłaty od wagi pobiera się za każdą paczkę opłatę dodatkową w wysokości 10 gr. W obrocie wzajemnym między Polską a polskimi urzędami pocztowym w Gdańsku opłaty paczkowe wynosić będą od 1 klg. — 1 zł., od 5 klg. — 2 zł. itd. (p)

Nominacje i przeniesienia

w korpusie oficerskim D. O. K. IV.

Jak się dowiadujemy zarządzone zostały następujące nominacje i przeniesienia w DOK IV — Łódź. Na miejsce dotychczasowego dowódcy 4 PAC-u pułk. Szaniawskiego, mianowany został dowódca pułk. Bogusławski Leon Wincenty z 30 PAP. Major dyplomowany Bulowski Leon z 34 p. p. przeniesiony został do PKU. Wieluń, ppułk. Augustyn Detele z 4 PAC. przeniesiony został na stanowisko komendanta PKU. — Łódź Powiat Szef 4 okręgowego szefostwa uzbiorzenia, ostatnim wynikiem per-

sonalnym M. S. W. pułk. Biernacki Apolinary przeniesiony został do 25 p. artylerji polowej. Ppułk. Kukulski Eugeniusz z 10 PAP. przeniesiony został do PKU — Piotrków, pozatem do dyspozycji dowódcy okręgu korpusu oddani zostali następujący oficerowie D. O. K. kpt. Machała Rudolf z 4 okręgowego szefostwa sap., kpt. Redziejewicz z 4 okr. szef. sap. i kpt. Leśniewski Wacław z 4 dyonu samochodowego. Przeniesiono w stan spoczynku porucznika Jaszczółta Józefa z 10 PAP-u.

Kandydaci do małżeństwa

zaopatrzą się w świadectwa zdolności do zawarcia związku

Jak wiadomo, w grudniu ub. roku ministerstwo spraw wewnętrznych wydało okólnik do władz administracyjnych pierwszej instancji w sprawie wystawienia świadectw zdolności do zawarcia małżeństwa. Nie chodzi tu w danym wypadku o świadectwa, dotyczące

zdolności fizycznej małżonków, a tylko o stronę prawną.

Obecnie jak się dowiadujemy, łódzkie starostwo gódzkie otrzymało okólnik, polecający, aby władze pierwszej instancji zaświadczyły, że dany obywatel polski, zamierzający wstąpić w związki małżeńskie w myśl ustaw krajowych posiada zdolność prawną do zawarcia tego małżeństwa i że władzy wystawiającej takie świadectwo nie są znane przeszkody do zawarcia wymienionego związku.

Świadectwa są ważne na przeciąg 6 miesięcy od daty ich wystawienia. (wł)

Dr. med.

S. Niewiażski

Specjalista chorób skórnych, wenerycznych i moczopłciowych, leczenie światłem, badanie krwi i wydzielin

Andrzeja 5, telef. 59-40.

Przyjmuje od 8-10 i od 5-9 wiecz. w niedziele i święta od 9-1. Oddzielna poczekalnia dla pań

SALON MANONIDOWY

inkrustowany — komplet — jest okazjnie do sprzedania. Piotrkowska 82, pr. of., IV wejście, I p., Wattenberg, tel. 65-92.

Prenumerata premjowa

Prenumeratory, którzy zaraz po świętach Wielkiej Nocy we wtorek, w środę i w czwartek, t. j. dnia 2-go, 3-go i 4-go kwietnia r. b.

wpłacają bezpośrednio w administracji „Głosu Porannego“ (ul. Piotrkowska 101)

prenumeratę za m. kwiecień
otrzymają dotychczasowym zwyczajem

JAKO BEZPŁATNE PREMJIUM

bilety do pierwszorzędných kin
lub cenne ciekawe książki!!

Wkrótce!

„Grzechy rozwódki“ z LYĄ de PUTTI

Ilustracja śpiewna.

Wkrótce!

W kinie „PALACE“

Centralę depeesz uruchomi urząd telegraficzny

Jak nas informuje urząd telegraficzny w Łodzi, w najbliższym czasie otwarta zostanie centrala depeesz dla wygody publiczności. Działalność centrali będzie polegała na przyjmowaniu i wydawaniu telegramów abonentom telefonicznym łódzkim. Inowacja w znacznym stopniu przyczyni się do ulepszenia dotychczasowego pośrednictwa telefonów dokonywanego dotychczas za pomocą aparatów telefonicznych: Nr. 505 i Nr. 506. Nadawanie i odbieranie telegramów za pośrednictwem telefonów jest uwarunkowane od zachowania przepisów w tym względzie umieszczonych w spisie abonentów łódzkiej sieci telefonów, na str. 18.

Uszkodzone bilety loteryjne uprawniają do podjęcia wygranej

Abram Salomon Kiper podarł swój bilet loteryjny, na który wkrótce potem padła wygrana w wysokości 2 tysięcy zł.

Pan Kiper skrzętnie zebrał rozdarłe kawałki, skleił je, układając na pergaminie i następnie przedstawił do zapłaty.

Spotkał go zawód.

Państwowa loteria uważając, że bilet jest uszkodzony, odmówiła zapłacenia wygranej.

Wobec tego p. Kiper skierował sprawę do Sądu Okręgowego, dowodząc, że los ma wszystkie cechy, istotne, a więc: numer, podpis itp.

Sąd okręgowy powództwo uwzględnił.

Od wyroku tego zaapelowała prokuratura generalna, twierdząc że państwowa loteria nie może wyplacać za bilety uszkodzone.

Lecz i Sąd Apelacyjny wyrok poprzedni utrzymał w mocy i p. Kiper otrzymał wygraną.

Kary za niechlujstwo Dwaj właściciele domu skazani po 14 dni aresztu

Decyzją starostwa grodzkiego zostali ukarani dwaj współwłaściciele domu przy ul. Solnej nr. 11 niejaki Malinberg Mendel i Morgen sziren Rywka po 100 zł. grzywny i 14 dni bezwzględnej aresztu za utrzymywanie posesji w anty-sanitarnym stanie. (w)

Brudy w „Wersalu“ trzebi policja

Na mocy decyzji starostwa grodzkiego w Łodzi została ukarana grzywną w wysokości 100 złotych p. Marja Ferens, właścicielka restauracji „Wersal“ za utrzymanie w anty-sanitarnym stanie kuchni restauracyjnej. (w)

Z żałobnej karty

W dniu 26 marca r. b. zmarł znany obywatel naszego miasta b. p. Natan Sendowski, w wieku lat 70.

Zmarły był znany ze swej pracy na arenie społecznej i filantropijnej: był jednym z założycieli Tow. Linas Hacholin, pracując w instytucji tej przez szereg lat; dzięki gorliwej pracy Jego zawdzięcza instytucja ta swój rozkwit. Był również członkiem zarządów całego szeregu instytucji dobroczynnych i wogóle znajdował się wszędzie tam, gdzie pomoc bliźnim okazywała się potrzebna.

Cześć Jego świetlanej pamięci!

Powazne badania nad rakiem prowadzone są na terenie całej Polski

W tych dniach odbył się w Warszawie 2gi polski zjazd przeciwrakowy. Otwarcia dopełnił w obecności p. prezydenta woj. Mościckiej b. minister zdrowia dr. Chodźko. Za stołem prezydalnym zasiadli: prof. Ciechanowski z Krakowa, prof. Wrzosek z Poznania, dr. Pelczar z Krakowa, prof. Eiger z Wilna, dr. Marzyński z Łodzi i doc. Czarnecki z Wilna.

Pierwszy dzień rozpraw poświęcono stronie społecznej zagadnienia raka. Referaty wygłosili: doc. Sterling-Okuniewski o działalności polskiego komitetu do zwalczania raka w Warszawie, prof. Krysztalowicz o budowie instytutu radowego im. Marji Skłodowskiej-Curie, dr. Marzyński o działalności instytucji przeciwrakowych w Łodzi, doc. Grudziński o roli oddziałów szpitalnych radiologicznych w walce z rakiem i dr. Wejnert o organizacji przytułków dla nieuleczalnych chorych na raka.

W drugim dniu zjazdu wygłosili referaty: prof. Czyżewicz o leczeniu nowotworów złośliwych radem, prof. Eiger o wpływie układu nerwowego mimowolnego na powstawanie nowotworów i doc. Hirsfeld o własnościach serologicznych tkanek normalnych i rakowatych. Potem zwiedzono przychodnię polskiego komitetu do zwalczania raka, budujący się instytut radowy im. Marji Skłodowskiej-Curie i nowo utworzony przytułek dla nieuleczalnych chorych na raka przy szpitalu św. Łazarza.

W zjeździe uczestniczyło przeszło 300 osób lekarzy i działaczy społecznych ze wszystkich stron kraju, co dowodzi, że zainteresowanie walką z rakiem wybitnie wzrasta w Polsce. Referaty ujawniają, że w kraju są prowadzone poważne badania naukowe nad istotą raka. Wzrasta również silnie

zrozumienie społecznej strony walki z rakiem, tej strasznej plagi ludzkości.

Na zjeździe kilkakrotnie wyrażano uznanie dla działalności łódzkiej organizacji przeciwrakowej „Łódzkiego Tow. Zwalczania Raka“ i podniesiono fakt, że jedynie Łódź posiada rad, ten potężny środek leczniczy, który zdobyła dzięki ofiarności społeczeństwa łódzkiego.

Zakład sterylizacyjno-utylicacyjny

przerabiać będzie odpadki z rzeźni miejskiej

Wczoraj pod przewodnictwem p. wiceprezydenta Rapałskiego odbyło się posiedzenie komisji do sprawy budowy miejskiego zakładu sterylizacyjno-utylicacyjnego, na który to cel magistrat przeznaczył w budżecie na rok 1929-30 złotych 300.000.

Postanowiono powierzyć pod komisji technicznej spreczowana warunków konkursu, który ogłoszony zostanie w najbliższej przyszłości.

Biedni mieszkańcy Łodzi

zaopatrzeni będą w żywność na święta

W związku z nadchodzącymi świętami wielkanocnymi prezes ministrów prof. K. Bartel przesłał na ręce p. wojewody Jaszczołta, specjalny fundusz na akcję doraźnej pomocy najuboższej ludności naszego miasta.

W dniu wczorajszym naczelnik wydziału pracy i opieki społecznej urzędu wojewódzkiego, inż. J. Woyciechowski rozpoczął przeprowadzenie tej akcji, która polega na udzieleniu każdej z zarejestrowanych rodzin deputatu żywnościowego, po sprawdzeniu okoliczności, przemierzających za tego rodzaju zapomogą.

Deputaty wydawane są przez kooperatywy na Bałutach i Chojnach na kupony urzędu wojewódz-

kiego, a składające się z 7 kg. mąki pszennej, 5 kg. kaszy, 3 kg. grochu „Victoria“, 1 kg. cukru, 2 kg. ryżu i 1 kg. tłuszczu.

Żydzi zamiast tłuszczu otrzymają ekwiwalent w postaci mąki lub kaszy.

Prócz tego naczelnik Woyciechowski wydaje tym rodzinom pierwszorzędnej jakości bieliznę trykotową, zakupioną specjalnie na ten cel w jednej z fabryk łódzkich.

Akcja doraźna obejmuje około 300 rodzin chrześcijańskich i żydowskich.

Zapisujcie się na członków L.O.P.P.

Dr. Tischbein

naczelnym dyrektorem koncernów gumowych „Continental“ i „Union“.

Wymiana

aparatów telefonicznych

Dyrekcja telefonów łódzkich przeprowadza zmianę dotychczasowych aparatów telefonicznych na nowej konstrukcji, dostosowane do stacji automatycznej, która czynna będzie od końca roku.

W najbliższym katalogu telefonicznym, uwzględnione będą obok dotychczasowych i nowe numery pięciodziesiętne każdego abonenta wraz z pouczeniem, jak korzystać z aparatu nowego systemu.

Na srebrnym ekranie KINO „PALACE“

Następny program wyświetlany w tym sympatycznym kino-teatrze przysporzy wiele zadowolenia miłośnikom X muzy, ukaże się bowiem dawno już niewidziana Lya de Putti i olśni liczne rzesze swych wielbicieli ostatnią swą kreacją. Film, w którym gra Lya de Putti jest wymarzoną okazją do poznania wszelkich ukrytych nawet wdziałek tej pięknej artystki — widzieć będziemy bowiem „Grzechy rozwódki“, w jej cudownej interpretacji. Nie dziw, że grzechy te niejednego skusić mogą, a nawet jej własnego męża, który nie pomny rozvodu, żeni się z własną żoną po raz drugi... ale nie zdradzajmy zaekranowych tajemnic przedwcześnie, przed tem aż liczne rzesze publiczności uczynią te na własną rękę.

Co usłyszymy dziś przez radio?

WARSZAWA, (1395 m.)

11,56 Sygnał czasu, hejnał z Wieży Marjańskiej w Krakowie, komunikat lotniczo-meteorologiczny.

14,50 Komunikaty: meteorologiczny i gospodarczy.

15,10 Przegląd wydawnictw perjodycznych — omówi prof. Henryk Mościcki.

15,35 Aktualja — wygłosi p. Jerzy Sobol.

15,50 Odczyt misyjny p. t. „Znaczenie i zadania akcji misyjnej“ wygłosi p. Tadeusz Mickiewicz.

17,00 Odczyt „O ból głowy“ — wygłosi dr. Stan. Koczyński.

18,00 Transmisja z Poznania.

19,00 Transmisja z Krakowa.

20,30 Misterjum Wielkanocne. Transmisja z Krakowa.

21,15 Słuchowisko Kasprowicza p. t. „Na wzgórzu śmierci“ — Transmisja z Wilna. Po transmisji komunikaty.

Jutro! Wielka Jutro!

w w

Grand Kinie **Grand Kinie**

Jutro!!!

Tajcielew

W rolach głównych:

Zbyszko Sawan
Bogusław Samborski
Jerzy Marr
Marja Bogdo
Nora Ney

według powieści **Gabryeli Zapolskiej.**

Policmaister

Tragiczne skutki pijaństwa

Pijany woźnica uległ złamaniu żebra

Na placu wyladunkowym stacji Łódź Fabryczna zdarzył się wczoraj tragiczny wypadek.

Przez plac przejeżdżał wóz naładowany wysoko drzewem.

Woźnica, jak się potem okazało Bolesław Mańkowski zamieszkały przy ul. Kowieńskiej nr. 3 powoził kołmi niezbyt pewnie.

Już na pierwszy rzut oka poznać można było, że Mańkowski jest pod dobrą datą.

W pewnej chwili pijany woźnica zachwiał się i runął na ziemię tuż pod przednie koła

ciężkiego wozu.

Skutki upadku były straszne. Koła przeszły przez tułów leżącego woźnicy.

Naoczni świadkowie tego wypadku rzucili się na ratunek opływającemu krwią woźnicy.

Jednocześnie zawiadomiono pogotowie miejskie, które też wkrótce przybyło na miejsce. Lekarz stwierdził u Mańkowskiego złamanie żebra i lewej ręki poniżej łokcia.

Nieprzytomnego z bólu woźnicę karetka pogotowia przewiozła do szpitala św. Józefa.

Ojciec Stanisława Łaniuchy

założył w sądzie prośbę apelacyjną

W dniu wczorajszym „Il. Prasa Wieczorna“ przyniosła wiadomość, że ojciec Stanisława Łaniuchy, zabójcy Tyszerów i Borowskiej złożył w sądzie apelacyjnym dodatkową prośbę o uwzględnienie w czasie rozprawy sądowej drugiej instancji łączących motywów, za które uważył, iż syn jego był w dzie-

ciństwie chorowitem oraz krnąbrnym dzieckiem. P. Łaniucha prosił również o wzięcie pod uwagę niepełnoletności swego syna.

Proces przeciwko Łaniusze odbędzie się w drugiej instancji najprawdopodobniej w początkach czerwca. (L.)

TEATR, MUZYKA I SZTUKA

TEATR KAMERALNY w ŚWIĘTA

W niedzielę i w poniedziałek wieczorem „Panna Mariuszewska“.

W poniedziałek o godz. 5 „Kokoty z towarzystwem“.

KONCERT ARTURA RUBINSTEINA.

Koncert Artura Rubinsteina, który odbędzie się w Filharmonii dnia 4-go kwietnia, to dla muzycznej Łodzi wydarzenie artystyczne pierwszorzędnej wagi. Żaden ze współczesnych żyjących pianistów nie potrafił tak bezpośrednio oddziaływać na słuchacza, tak wzruszyć do głębi i wnieść święty zaświat dla sztuki, jak Artur Rubinstein, który jest odtwórcą genialnym i idealnie wszechstronnym. Artysta grą będzie w Łodzi ty-

ko raz jeden i w końcu perły ze skarbniicy literatury fortepianowej

DRUGI KONCERT ROS. ART. ZESPOŁU BALAJKOWEGO.

Słynny rosyjski artystyczny zespół balajkowy, który na pierwszym koncercie tak entuzjastycznie był przyjmowany przez liczną zgromadzoną publiczność, daje w nadchodzącą środę, dnia 3 kwietnia drugi i ostatni koncert. Połączone zostaną dwa zespoły Eugeniusza Dubrowina i Bazyla Zubryckiego, a program zostanie zupełnie zmieniony. Artyści wykonają najulubieńsze rosyjskie pieśni ludowe romansy cygańskie, pieśni kaukaskie, pieśni burlaków, pieśni dalekiego wschodu oraz tańce ludowe. Zespół składa się z 12 osób. Bilety od zł. 1,50 gr. nabywać można codziennie w kasie Filharmonii.

Odczyt

ODCZYT RED. T. WIENIAWY-DŁUGOSZEWSKIEGO

W poniedziałek, t. j. dnia 1 kwietnia b. r. o godz. 11 min. 15 rano w sali Filharmonii wygłosi odczyt red. Tadeusz Wieniawa — Długoszewski na temat: „Biała śmierć“ (wyprawa Amundsena).

Tegoż dnia na powyższy temat o godzinie 3-iej po południu odbędzie się odczyt w Zgierzu.

Prelegent omówi wyprawę do bieguna. Kim byli Amundsen, Malmgreen, Nobile, Czuchnowski i inni. Jakże znaczenie mają w ogóle badania dla myślicieli i geniuszu ludzkiego, oraz scharakteryzuje tragedię śmierci „białej“ w przeciwieństwie do t. zw. zwykłej itd. Bilety wcześniej nabywać można w kasie Filharmonii w cenie od 50 gr. do 1.50.

Cyrk przyjechał do Łodzi

W tych dniach zjechał do Łodzi światowej sławy cyrk Empire — Medrano i Hagenbeck i rozłożywszy swe namioty przy ul. Prez. Na Rutowicza naprzeciwko pl. Dąbrowskiego, rozpoczyna w pierwszy dzień swych nadzwyczaj ciekawych program.

Jest to jeden z największych cyrków zagranicznych, który zjechał do Polski, aby w kilku większych miastach zaprezentować pierwszorzędne atrakcje. Rozmiarami swymi przypomina dawny cyrk Kludzkiego, posiada cztery maszyny jedną obszerną arenę, a widownia pomieści może około 7 tysięcy widzów.

Przy cyrku mieści się zwierzyńiec z 200 okazami fauny morskiej i lądowej całego świata. M. in. publiczność podziwiać będzie 11 tygrysów bengalskich, 8 lwów z dżungli afrykańskiej i 6 morskich lwów znakomicie tresowanych. Poza tem doborowy zespół artystów, clownów, komików, dżokei i pogrzmców gwarantuje, że cyrk Empire — Medrano cieszyć się będzie w Łodzi kolosalnym powodzeniem.

Pod sprężystą ręką dyrektorów L. Swobody i M. Rubiniego wra praca nad zgotowaniem łodzianom sensacyjnej rozrywki.

PEŁNA TABELA

wczorajszego ciągnięcia loterii

Wczoraj w 20-ym dniu ciągnięcia 5-iej klasy, 18-iej Państwową Loterii padły następujące wygrane:

Zł. 2.000 na nr-y: 40196 90678 90841 112275 113846 128268 164926 173603

Zł. 1000 na nr-y: 20077 30533 32033 54862 56753 66859 68233 80452 92802 96184 99235 111414 118487 134805 135838 137895 153331 161245 162051 162153 163335

Zł. 600 na nr-y: 21422 27253 29453 36531 45508 47698 59494 61483 63451 113068 115470 125817 160383 161974 168883

Zł. 500 na nr-y: 139 606 4275 8405 9439 10733 11315 11733 13828 15551 15729 15877 16456 17099 17848 19122 19879 20409 21947 22231 23101 23612 24174 26881 28520 28766 28933 29983 31391 31661 32847 36398 36899 37556 38090 40826 40859 41233 43569 48611 48837 49061 49227 50628 51498 52014 52258 54617 55592 56725 56818 58591 58867 59477 59971 60102 61107 62564 63131 64195 64705 67082 67974 70605 72055 72791 72908 75621 76301 82047 84982 85968 86831 87047 87441 88539 89575 91929 93338 95550 98362 99482 99877 101283 105033 106500 108919 111709 112393 112483 113101 115858 121595 122041 122751 124399 125392 126579 131011 131184 131880 133824 139657 139942 141594 142875 144252 147317 147354 147785 148619 153358 157653 157988 162010 162707 162900 162919 164502 165182 168884 169355 173071 174759

Stawki:

26 100 74 278 347 77 449 560 548 88 96 934 1075 146 60 90 221 45 335 37 85 481 584 677 780 2066 141 209 345 510 30 65 75 732 34 94 937 97 98 3017 102 35 74 76 304 723 871 86 932 4085 161 224 327 427 513 728 872 970 74 5086 168 263 85 304 79 535 638 94 732 42 899 920 6008 12 83 147 50 70 78 88 281 422 556 604 820 925 7122 60 200 302 549 604 782 821 925 8063 419 64 96 586 89 676 798 835 9030 95 354 514 50 939 10054 63 137 229 40 388 482 587 603 29 86 723 883 968 11264 376 410 90 505 11 53 621 84 705 11 841 12023 203 88 369 418 33 583 90 91 809 89 13088 182 214 26 507 49 626 724 48 51 70 860 14004 11 48 199 221 92 368 562 790 868 15000 27 63 97 123 51 267 353 58 453 521 834 16089 269 77 346 97 570 612 853 976 17034 36 61 247 69 407 50 523 84 671 709 850 967 18004 93 116 239 86 89 359 472 558 618 775 937 19024 347 458 571 825 40 54 63 992 20014 14 35 101 514 39 644 808 21113 315 53 411 646 82 886 22230 454 596 616 23040 60 77 325 437 60 520 643 79 729 45 850 967 24041 50 243 333 441 511 621 55 767 856

25019 132 369 639 779 806 932 26002 48 221 335 37 444 69 93 514 34 89 601 19 787 955 70 27197 350 433 555 69 83 654 69 714 57 62 92 828 36 28006 52 54 95 455 97 99 506 21 58 688 752 94 863 29124 204 35 67 402 84 561 92 849 30050 55 115 219 86 341 445 713 826 52 989 31055 68 94 95 118 26 36 47 279 85 89 321 408 19 30 35 49 65 599 734 82 83 912 76 32126 229 79 361 68 79 455 651 749 802 971 33011 117 205 56 387 89 657 748 34042 143 73 76 90 231 84 513 617 24 70 850 35069 73 104 213 16 29 40 70 84 567 708 22 96 833 36005

36005 219 334 438 542 64 96 650 738 49 98 843 901 46 71 37068 340 535 677 747 847 961 92 38016 55 77 156 377 438 530 670 867 83 933 95 39018 245 84 88 302 401 14 37 721 852 57 59 951 89 40056 320 54 63 554 87 627 744 874 910 54 41060 158 305 400 73 567 95 845 65 909 20 42007 187 248 367 99 494 74 641 713 956 96 43006 165 81 388 434 39 61 532 71 608 761 823 70 925 95 44210 66 408 74 549 74 693 757 917 37 45012 149 239 96 451 52 673 84 750 879 89 46035 44 62 78 144 76 200 58 403 61 597 646 831 933 94 47048 53 364 416 52 502 18 88 728 900 81 48094 166 249 358 75 440 57 503 14 777 817 76 938 44 57 49396 99 466 98 917 46 73

50109 91 277 416 525 697 733 51007 53 94 110 227 30 445 510 38 57 94 708 802 21 87 916 52 52057 205 7 470 529 70 695 723 30 96 98 827 50 75 946 53005 7 224 69 375 446 509 78 624 82 735 95 831 929 54054 151 73 216 351 405 83 687 55001 3 54 356 471 536 781 99 946 96 56090 154 293 403 6 950 57091 156 201 326 496 540 41 721 54 87 839 950 58040 71 147 83 253 306 9 27 488 540 56 679 859 941 99 59071 87 166 221 44 376 77 453 525 30 80 84 97 607 30 741 60015 61 79 162 83 240 379 417 74 537 714 92 966 61035 73 188 229 34 310 15 26 419 631 754 62 68 810 46 901 62064 77 156 71 90 218 60 77 321 42 57 78 518 607 95 706 24 801 42 95 923 43 63054 297 369 414 617 61 91 755 61 93 98 64041 50 56 413 18 49 511 730 73 879 910 20 65049 264 406 636 39 727 834 54 59 66117 28 396 98 435 529 628 96 715 888 909 96 67025 100 13 90 246 372

456 95 550 88 961 68027 43 51 65 204 48 330 668 789 92 899 949 52 69067 192 425 45 97 631 77 703 67 93 834 932 99 70079 227 58 417 56 534 52 729 31 80 891 948 64 71092 120 46 62 213 20 453 510 11 29 60 95 644 75 845 72016 236 307 56 575 645 95 931 66 73139 71 89 238 47 79 358 61 94 524 31 66 607 60 893 955 74144 236 40 303 432 33 72 559 95 657 714 839 885

75045 69 118 226 41 89 99 301 442 514 98 667 713 37 803 22 46 79 952 76038 79 144 74 205 94 378 415 641 909 77155 416 71 573 87 639 718 32 892 971 78101 343 454 523 624 38 54 770 981 79077 138 58 73 224 33 308 25 483 673 75 733 53 56 82 928 80157 201 14 34 37 323 555 624 37 61 702 56 78 940 59 70 81247 52 577 702 38 843 78 82072 219 49 52 89 343 457 553 60 77 754 83087 313 33 70 74 407 578 683 854 950 84051 151 219 35 57 59 315 23 36 437 608 83 833 45 64

85016 37 50 258 80 353 59 85 544 627 718 38 86031 302 414 49 617 720 919 48 51 87141 355 504 52 600 1 755 834 927 60 96 88014 25 52 188 204 11 29 58 315 42 453 503 98 644 93 89011 188 344 672 743 66 823 48 923 51 90074 305 47 429 77 537 680 870 907 35 98 91080 118 37 57 319 506 69 653 78 760 84 878 922 25 52 91 92047 157 88 94 205 36 389 678 753 87 92 853 59 93185 99 244 49 70 564 809 59 983 85 94147 79 217 62 93 346 403 87 582 628 85 790 875

95009 43 103 232 54 426 542 686 773 817 29 908 19 96149 80 240 311 12 45 421 46 716 836 42 52 64 984 97101 268 421 23 39 75 672 759 84 88 826 944 87 98031 64 68 424 630 38 742 817 901 99339 71 82 638 55 71 95 713 17 44 931 66 78 84 85

100011 77 156 228 64 411 65 78 538 600 713 55 80 947 62 63 101114 467 583 708 950 102098 205 348 90 99 425 651 813 946 103014 229 55 84 88 364 433 48 510 55 651 96 731 51 58 67 91 839 70 73 95 901 46 54 104041 98 107 46 50 664 830 65 958 93 105016 53 71 203 66 625 52 865 92 917 106126 37 260 411 46 65 544 92 43 92 767 74 897 107180 339 44 459 633 854 77 922 108410 594 601 67 719 827 900 109057 121 204 13 27 320 322 52 99 685 795 852 89 110107 26 35 359 571 635 46 76 817 905 111075 163 250 64 351 85 485 801 112054 101 66 265 595 669 712 30 837 972 113011 145 247 64 78 88 89 307 61 463 81 85 512 25 62 620 874 114195 265 71 345 58 502 61 77 705 46 52 885 993

115085 101 20 29 301 2 47 66 71 413 555 614 77 98 762 90 843 903 116177 209 49 486 604 948 117004 41 218 303 28 512 36 613 45 80 710 72 118039 255 529 59 67 604 21 854 85 924 119094 148 62 355 440 69 662 741 62 73 883 990

120028 99 194 292 318 90 416 80 924 27 56 121023 249 514 705 63 872 122239 307 453 506 16 46 84 678 945 123058 69 124 98 233 58 85 304 467

673 75 845 941 124014 97 296 349 434 38 603 700

125003 112 208 25 74 410 53 717 61 853 915 48 59 81 125040 41 49 111 234 54 409 85 539 55 69 615 773 867 94 975 127043 55 62 101 240 311 411 29 595 747 60 844 925 43 85 128086 94 132 43 79 204 94 445 63 504 27 683 841 53 129104 92 215 467 87 513 34 49 77 755 985

130005 107 203 319 41 99 569 704 19 90 871 131123 40 65 230 76 311 30 400 25 542 63 614 718 813 49 83 132552 667 816 27 938 133265 426 89 930 935 54 134054 113 95 388 437 503 73 831 55 72 94 936 54 135077 310 335 50 548 779 91 941 136190 431 38 518 698 23 89 845 973 98 137040 128 58 70 204 20 41 42 417 73 93 711 840 60 138313 92 551 610 49 64 77 784 805 92 922 139023 125 225 33 38 451 604 86 790 878 944

140027 45 339 73 87 645 703 30 843 85 141032 82 120 26 203 321 505 23 644 79 813 77 142005 29 43 101 3 231 357 89 430 55 547 625 79 739 800 11 31 915 143015 69 78 125 240 85 335 472 683 824 144029 79 80 209 73 430 54 522 74 99 641 704 49 90 92 953 88 145001 255 519 56 719 145043 89 105 24 241 332 422 562 740 77 915 79 147067 126 207 367 98 441 524 88 656 59 69 905 11 148083 238 63 485 594 621 780 852 939 149043 64 131 219 77 320 50 82 93 499 505 617 722 89 803 21 31 930 44 50 69

150119 26 43 62 74 76 270 363 568 92 620 53 62 710 15 55 816 999 151038 44 340 510 55 671 76 797 929 41 152028 66 131 80 272 600 904 153131 284 455 89 761 62 874 134048 155 233 74 313 406 551 64 605 16 18 74 882 940 78 155041 103 20 248 310 453 560 625 70 824 33 968 156090 126 40 47 423 388 583 649 86 758 921 72 78 96 157220 72 332 407 56 96 619 84 845 921 55 158033 134 83 215 57 32425 57 94 419 504 29 50 92 636 37 741 64 67 92 97 817 51 65 921 79 159021 56 127 57 66 85 215 43 70 324 696 702 12 43 886 944

160040 56 152 70 88 240 50 72 306 75 42 446 75 614 56 835 40 53 55 938 49 90 111386 90 442 95 518 22 705 54 813 51 87 902 53 162003 241 371 78 95 471 534 45 605 81 751 56 915 163017 63 153 232 304 13 444 91 94 505 64 98 616 69 70 91 817 63 903 9 51 164015 49 76 81 104 567 645 725 73 957 64 165030 63 121 36 84 332 578 601 6 10 96 729 59 96 99 835 65

Wierzyciele f. „W. Karwowski i S-ka”

zawarli związek w celu likwidacji upadłej firmy

W lipcu 1925 roku firma „Wacław Karwowski i S-ka”, handel win, wódek i towarów kolonialnych, przy ul. 6 Sierpnia nr. 26, znalazłszy się w nader ciężkiej sytuacji finansowej z powodu ogólnego kryzysu i zastoju w handlu w tym czasie, zmuszona była prosić sąd o ogłoszenie sobie upadłości.

Jak wykazywał bilans firmy aktywa jej przedstawiała sumę 65893 zł., podczas gdy passywa 121 058 zł., co wskazywało na niemożliwość honorowania przez firmę zaciągniętych zobowiązań.

Na skutek żądania 13 wierzycieli masy upadłości, którzy zarzucali upadłej firmie ukrycie towarów, sąd w kilka dni po ogłoszeniu upadłości zastosiwał przymus osobisty względem upadłych Wacława Karwowskiego i Józefa Wolfa, właścicieli firmy, lecz później za zgodą tychże wierzycieli zwolnił ich od aresztu, wydając im listy głębione.

Na skutek zawiadomień, wystosowanych przez syndyka tymczasowego masy upadłości, adw. Alfreda Frydęgo do masy zgłosiło swe pretensje zaledwie 37 wierzycieli na ogólną sumę 83 067 zł., oprócz należności uprzywilejowanych, jak zaległe podatki państwowe i komunal-

ne na ogólną sumę około 7.000 zł. na pokrycie których wobec braku gotówki w masie syndyk zmuszony był sprzedać cały majątek upadłej firmy z publicznej licytacji.

Przed paru dniami odbyło się w powyższej upadłości zebranie wierzycieli pod przewodnictwem sędziego komisarza upadłości S. H. Korala, na które upadli sami nie stawili się, wobec czego wierzyciele postanowili zawrzeć kontrakt związkowy (związek wierzycieli), mający na celu zupełną likwidację upadłej firmy, albowiem upadły Józef Wolf posiada jedną czwartą część nieruchomości w Kaliszu i w tym celu na syndyka ostatecznego wybrali apl. adw. Stefana Brzezińskiego.

Sąd na posiedzeniu w dniu wczorajszym powyższą uchwałę wierzycieli zatwierdził.

Również w tym samym dniu w sprawie upadłości firmy „Ignacy Baumgarten i S-ka”, ul. Piotrkowska nr. 91, ogłoszonej w dniu 19 marca r. b. na skutek prośby wspólnej firmy przedłużono okres kuratorstwa o dalsze 15 dni, ze względu na to, że bilans firmy zgłoszony przez firmę, wymaga uzupełnienia, jak również ze względu na dość

wielką liczbę wierzycieli, a z nich połowę zagranicznych, którzy syndyk nie był w stanie powiadomić o ogłoszeniu upadłości.

W upadłości firmy „Łódzka Łuszczarnia wł. J. B. Żytnicki” ul. św. Jakóba 16, ogłoszonej w dniu 5 lutego r. b. upoważniono syndyka tymczasowego adw. Abramowicza do zawarcia w porozumieniu z sędzią komisarzem S. H. Roszakiem z Aronem Bornszteinem i P. Prawdą umowy dzierżawy należnego do upadłej firmy urzędzenia łuszczarni za cenę 8.000 zł. rocznie.

W upadłości firmy „Univerzal” sp. z ogr. odp. sprzedaż hurtowa i detaliczna konfekcji i ubiorów, Nowomiejska 17, ogłoszonej w dniu 11 marca r. b. na skutek żądania wierzycieli Arona Lewinsona (Zagajnikowa 9) na skutek dokonywanych przez wierzycieli wyborów kan dydatów na syndyka tymczasowego masy upadłości, mianowana syndykiem tymczasowym adw. Afterguta, poprzedniego kuratora masy upadłości.

W upadłości Szai Lewensohna, handel skór, Nowomiejska 10, przedłużono upadłemu list głębiony do 15 kwietnia 1929 r.

O odroczenie wypłat firmy „Bernard Kossowski”

Na ostatniej sesji wydział handlowy sądu okręgowego w składzie wiceprezesa Żulkwy, sędziów handlowych Roszaka i Turskiego rozpoznawał prośbę Bernarda Kossowskiego, właściciela składu wyrobów jedwabnych przy ul. Piotrkowskiej 14.

Bilans firmy zamyka się sumą około 200.000 złotych, z czego ma terjały na składzie stanowią 187.000 złotych. W tych warunkach firma mogła uważać, że daje dostateczne gwarancje pokrycia długów. Jednakże wobec przepro-

wadzenia oceny towarów na składzie przez biegłego sąd sprawę odroczył i polecił dokonać oceny towarów biegłemu Bajerowi.

Gdyby się okazało, iż biegły potwierdzi sumę wykazaną w bilansie przez samego petenta, odroczenie sprawy nie mogłoby mu zaszkodzić, a jedynie doprowadziłoby do przedłużenia mu trzymiesięcznego terminu wstrzymania płatności, który liczy się od chwili wyroku sądu, a nie od chwili wniesienia podania.

Firma galanteryjna „M. Amsler”

uzyskała odroczenie wypłat

Przed paru tygodniami donosiłmy o wniesieniu przez adw. Teppera, pełn. firmy „M. Amsler”, hurtowy i detaliczny handel galanterją przy ul. Nowomiejskiej 18, podania o odroczenie wypłat ze względu na ostatek dający się odczuwać firmie brak gotówki z powodu wyjątkowego zastoju na prowincji, z którą prowadzono najwiecej ożywiony handel.

Jak wynika z bilansu firmy aktywa jej wynoszą przeszło 320.000 zł., z czego towary liczone według cen zakupu — 240.000 zł., dłużnicy — 24.000 zł., weksle protest. i do inkasa w banku — 56.000 zł.; passywa zaś przedstawiają sumę 272.277 zł., na całość których składają się: akcepty około 230.000 zł., wierzyciele przeszło 18.000 zł., oraz podatki 15.000 zł.

Jakkolwiek z powyższego bilansu wynika zupełnie zadawalający stan przedsiębiorstwa, gdyż aktywa firmy przewyższa ją passywa blisko o 50.000 zł., rzeczywisty stan firmy nie pozwala na całkowite wywiązanie się z zaciągniętych zobowiązań.

Podanie powyższe rozpoznawał sąd w wydziale handlowym w dniu wczorajszym pod przewodnictwem wiceprezesa Żulkwy, w asystencji sędziów H. Roszaka i Turskiego i po wysłuchaniu przemówienia pełn. firmy oraz wierzycieli, udzielił jej odroczenia wypłat na trzy miesiące, poczynając od 26 marca r. b., przyczem nadzorczą sądowym nad przedsiębiorstwem firmy mianował adw. Aleksandra Chądzyńskiego, a sędzią komisarzem sędziego handl. Turskiego. (b)

Umarzanie zaległości podatkowych stosowane jest w b. rzadkich wypadkach!

Co to jest art. 94 ustawy o podatku przemysłowym?

W wczorajszym „Głosie Porannym” zamieściliśmy sprawozdanie ze specjalnego zebrania, odbytego w centralnym stowarzyszeniu kupców i przemysłowców wojew. łódzkiego, a poświęconego specjalnie sprawie reformy podatkowej.

W dyskusji nad tem zagadnieniem poruszono m. in. sprawę stosowania art. 94 ustawy o podatku przemysłowym.

Ponieważ sprawa ta ma zasadnicze znaczenie dla licznych rzesz płatników — uważamy za wskazane streszczyć dokładnie treść i istotę tego artykułu.

Artykuł 94 ustawy o podatku przemysłowym o obrocie należy do najbardziej ważnych przepisów rzeczony ustawy. Na jego zasadzie bowiem minister skarbu uprawniony jest, w nadzwyczajnych wypadkach, zasługujących na szczególne uwzględnienie, jak w wypadku, kiedy uiszczenie podatku zagraża w poważnym stopniu ekonomicznej egzystencji płatnika sprolongować termin płatności podatku, rozłożyć go na raty, częściowo lub całkowicie znieść zaległości z tytułu podatku obrotowego, wreszcie minister uprawniony jest darować płatnikowi wszystkie odsetki oraz kary za zwłokę.

Łatwo z tego można wyciągnąć wniosek, że rzadko płatnikom mogą być zmniejszone lub darowane podatki, i opłaty za zwłokę, bez względu na wysokość tego podatku.

Przypuszczenie to nasuwa poważna i wyjątkowa przyczyna, na zwana przez ustawę „stanem zagrażającym ekonomicznej egzystencji”, t. zn. wypadek, kiedy zapła-

cenie podatku mogłoby ewentualnie uniemożliwić odnośnemu kupcowi lub rzemieślnikowi dalsze prowadzenie dochodowego przedsiębiorstwa.

Charakterystycznym jest jednak to, iż podania wnoszone na podstawie art. 94 są niezwykle rzadkich wypadkach uwzględniane przez organy podatkowe. Kto zatem chce, korzystać z dobrodziejstwa wspomnianego przepisu, aby uniknąć ruiny materialnej, musi uprzednio dowiedzieć się u odnośnego referenta podatkowego, czy podanie jego poprze.

Jeśli referent, lub naczelnik odmówi poparcia w tym względzie, szkoda wysiłku, a nawet papieru i znaczków na podanie, gdyż uwzględnienie uzależnione jest prze-

de wszystkim od pozytywnej opinii naczelnika.

Przy składaniu podobnych podań do ministerstwa, należy w nich podać stan posiadania petenta. Na prośbie należy nakleić 2 zł. znaczek stemplowy.

W sprawach dotyczących sumy mniejszej od 500 zł. — podanie należy skierować do izby skarbowej z dotyczących kwot wyższych ponad tę sumę — pod adresem ministerstwa skarbu.

Niezależnie od powyższych podań, petenci winni jednocześnie wnieść prośby o wstrzymanie egzekucji należności tytułem podatku obrotowego do czasu wyświetlenia sprawy na podstawie art. 94 ustawy przez izbę skarbową, ew. ministerstwo skarbu.

(L.)

Największy kryzys świata

grozi nam nadchodzącej wiosny

„Ponad wojną stoi pokój” — mawiał marszałek Foch. Ale przejście od wojny do pokoju jest rzeczą najtrudniejszą, jak się okazuje z naszej sytuacji i sytuacji ekonomicznej świata.

Na pocieszenie, iż nietylko nas trapią przesilenia, świadczą dramatyczne słowa, wypowiedziane w Manchesterze przez sir Georga Paisha, który powiedział, iż grozi przyjęcie największego kryzysu finansowego, jaki kiedykolwiek widział świat. Poza tem sir Paish zapewnia, że niema żadnego skutecznego środka w celu zapobieżenia klęsce.

Najwięksi ludzie Anglii i St. Zjednoczonych oczekują bezradnie tego, co się stanie nad-

chodzącej wiosny. Przechodząc od uwag ogólnych do konkretnych faktów sir Paish zauważa, iż np. w rejonie Lancashire, cały przemysł bawełniany odczuwa boleśnie wytworzony stan rzeczy.

Prezes „Barclay's Banku” MFC. Goodenough na dorocznym zebraniu tego banku oświadczył, że sytuacja w przemyśle włókienniczym w Lancashire jest bardzo zła i szczególnie Manchester odczuł skutki strasznego kryzysu.

Jedynie położenie przemysłu luksusowego Anglii można nazwać zadawalniającym, chociaż i tutaj jest bardzo daleko do stosunków normalnych.

Rynek pieniężny

Cedula giełdy pieniężnej warszawskiej

GOTÓWKA

Dolary

CZEKI

Belgia 123,85
Londyn 43,27 i trzy czwarte
Nowy Jork 8,90
Paryż 34,05
Praga 26,40 i pół
Szwajcaria 171,50
Wiedeń 125,31

Włochy 46,67

Berlin 211,53 i pół

W piątek, dnia 29-go i w sobotę, dnia 30-go marca giełda nieczynna.

AKCJE

Polski 163,50, 163.— 163,50
Spieß 255.—
Firley 49,50
Węgiel 82.—
Modrzejów 27.— 27,50
Parowozy 26,25
Borowski 11.—
Zarobkowy 85.—
Elektr. Dąbrow. 105.—
Małopolski 27.—
Lilpop 33.— 33,75
Ostrowiecki 96.—
Starachowice 29,50. 30.—
Haberbusch 220,00

PAPIERY PAŃSTWOWE I LISTY ZASTAWNE

Pożyczka inwestycyjna 107.— 106,50, 107,50
Dolarówka 82.— 81.— 81,50
5 proc. konwersyjna 67.—
5 proc. konw. kolejowa 59.—
Kolejowa 102,50
8 proc. Banku Gosp. Kraj. 94.—
7 proc. Banku Gosp. Kraj. 83,25

8 proc. Przem. Polak 89.—
4 i pół proc. listy zastawne ziem. 49,75, 49,90, 49,80

8 proc. listy zastawne ziemskie dolarowe 96.—

5 proc. m. Warszawy 52,00

8 proc. m. Warszawy 69.— 69,25

5 proc. m. Kalisza 48.—

8 proc. Łodzi 61.—

8 proc. m. Piotrkowa 60.—

5 proc. m. Piotrkowa 47,75

10 proc. m. Siedlec 70.—

NOTOWANIA BAWELNY

Nowy Jork, Bawełna amerykańska. Loco 2085.

Otwarcie: Maj 2055-60, lipiec 1995-7, październik 1992. II n. śr. Maj 2048-50, lipiec 1991, październik 1987-9.

Zamknięcie: Kwiecień 2057, maj 2067-9, czerwiec 2040, lipiec 2013-14, sierpień 2004, wrzesień 1980, październik 2004-7, listopad 2006.

LIVERPOOL. Bawełna amerykańska. Styczeń 1039, luty 1338, marzec, kwiecień 1054, maj 1062, czerwiec 1058, lipiec 1062, sierpień 1058, wrzesień 1049, październik 1044, listopad, grudzień 1041, loco 1084.

Bawełna egipska: Styczeń 1907, marzec 18, maj 1825, lipiec 1845, listopad 1865, Loco 1930.

ALEKSANDRIA. Bawełna egipska. Sakellaris: Styczeń 3799, maj 3744, lipiec 3765, listopad 3784.

Ashmouni: Kwiecień 2330, czerwiec 2371, sierpień 2337, październik 2385.

Sensacje sportowe Anglii

Wielki wyścig „Grand National” przyniósł sportowcom wiele emocji. -- Totalizator płacił 1000 za 10

Londyn, w marcu.

Wielki karnawał sportowy w Anglii — tak został nazwany ostatni tydzień. Jeden „evenement” sportowy za drugim — rekordy, nie słychane wyniki i rezultaty i olbrzymie masy rozentuzjasmowanych widzów.

Sroda — pierwszy klasyczny han-
Sroda — pierwszy klasyczny piaski handicap w Lincoln — wygrany przez outsidea placącego 100:1.

Piątek — wielki wyścig z przeszkodami najcięższymi na świecie w Liverpoolu tak zwany „Grand National” — słowa elektryzujące każdego amatora hippiki — zawołanych graczy no i bookmacherów! Przestrzeń blisko 7500 metrów — w tym roku w tym wyścigu brało udział 66 koni — liczba rekordowa — tysiące amerykańskie specjalnie przyjechało na ten wyścig z za oceanu, aby asystować i widzieć konie amerykańskie biorące udział w wyścigu — faworytem był „Easter Hero” sprzedany w zeszłym roku przez słynnego finansistę belgijskiego kapitana Loewensteina — który skończył tak tragiczną śmiercią w kanale La Manche. Jak zwykle — faworyt przegrał do outsidera Gregalagh — bookmacherzy płacili 1000:10, — lecz nie wielu było szczęśliwych!

Wygrana wynosiła 14.000.

W sobotę trzeba było łamać sobie głowę — jakiemu widowisku asystować: w obiad jubileuszowa regatta ósemek Oxford — Cambridge, 100 lat temu został ten wyścig zainaugurowany i przez 40 lat Oxford miał przewagę wygraną, lecz w tym roku Cambridge wyrównał i każdy uniwersytet ma po 40 wygranych. Od czasu wojny jest to 9 sukces Cambridge'u, który wygrał o 7 długości, nie nadwyrężając się, podczas gry załoga Oxfordzka skończyła w zupełnie wyczerpanym stanie.

Niesłychane tłumy asystowały wzdłuż Tamizy biegowi, który odbył się przy pięknej pogodzie. — W kilka godzin po tym wyścigu odbyła się regatta ósemek o mistrzostwo Tamizy, przy udziale 65 załóg. Wygrał Londyński klub wiosłarski (London R. C.).

Na pięknym boisku klubu Chelsea — w Stanford Bridge — gdzie corocznie odbywają się zawody lekkoatletyczne o mistrzostwo Anglii — odbył się mecz lekkoatletyczny Cambridge — Oxford, też wygrany przez Cambridge w stosunku 7:4.

Mecz międzynarodowy w hokeju Anglija — Irlandja, zakończył się wynikiem 3:2 na korzyść Anglii, a panie angielskie zwyciężyły w Belfascie, panie irlandzkie 2:1.

Aston Villa do Portsmouth w pół finale o puchar piłki nożnej Anglii. Aston Villa grała z 4 zapasowymi i nie wykazała zwykłej formy. Portsmouth zdobył bramkę z karnego. Bolton Wanderers zwyciężyli Huddersfield 3:1 i są prawdopodobnie zwycięzcą pucharu, gdyż drużyna ta jest obecnie w doskonałej formie. Drużyna ta już

zdobyła puchar w roku 1923 i 1926.

W meczach 1-ej ligi Manchester United pobił lidera Sheffield Wednesday 2:1, Bury — Blackburn 1:0, Everton — Cardiff 2:0, Leicester — Derby 1:0, Newcastle — Manchester City 4:0, Westham — Birmingham 2:1, Sheffield UTD — Arsenal 2:2.

W lidze prowadzi nadal Sheffield Wednesday z 46 punktami przed Sunderland (42 pkt.) a finalistą pucharu Portsmouth jest pewnym kandydatem do relegacji z 23 pkt., za Cardiff (25 pkt.).

Kandydatami do promocji są: Middlesboro z 45 pkt. i Grimsby z 43 pkt., któremu rok temu groził spadek do 3-ej klasy, nato-

miast londyński Chelsea po wczorajszej przegranej do Prestonu 0:3 ma słabe wlotki do promocji. Półfinały pucharu szkockiego wygrały: Glasgow Rangers — St. Mirren 3:2, Kilmarnock — Celtic 1:0.

Mecz tenisowy Paryż — Londyn zakończył się wynikiem 12 do 9 gier na korzyść załogi francuskiej. Mimo załoga paryska nie wykazała swej zwykłej formy, a Boussu — (numer 5 w oficj. liście francuskiej) przegrał oba single do N. Sharpe'a — który będzie reprezentował Anglię w walce o puchar Davisa contra Polska) i do młodego gracza T. S. Olliff, natomiast de Buzolet pokazał doskonałą formę.

W międzynarodowym biegu na przelaj na dystans 13 kilometrów w Paryżu pierwszym był Anglik Cotterell w 42 min. 16 sek., lecz 2, 3, 4, 6, 7 miejsca zajęli Francuzi i w ten sposób wygrali międzynarodowe mistrzostwo. Drużyny zakończyły bieg w następującym porządku:

Francja 31 pkt.,
Anglja 44 pkt.,
Hiszpanja 117 pkt.,
Belgja 180 pkt.,
Szkocja 189 pkt.,
Włochy 232 pkt.,
Irlandja 281 pkt.,
Szwajcjarja 288 pkt.,
Walja 333 pkt.,
Luzemburg 432 pkt.

„Mancunian”.

Przed meczem Turyści--L.K.S

Zawodami kieruje p. Rettig

Dowiadujemy się, że Turyści i L.K.S. czynią gorączkowe przygotowania do poniedziałkowego meczu. Oba zespoły wystąpią w najsilniejszych składach, a mianowicie: L.K.S. — Miła, Cyll, Gałęcki, Jasiński, Kędzierzawski, Trzmiel, Śliedź, Feja, Król, Sowiak, Durka, Turyści — Michalski I, Kubik Al, Niewiadomski, Hinc, Wieliszek, Kahan, Frankus, Kulawiak, Her-

mans, Błaszczyński, Michalski II. Zawody rozpoczną się punktualnie o godz. 4-ej po południu. Na prośbę obu klubów zawodami temi kierować będzie p. Rettig. Funkcje gospodarzy pełnią wspólnie L.K.S. i Turyści. Po zawodach miał się odbyć wspólny bankiet dla zawodników obu drużyn, jak się jednak dowiadujemy bankiet odbędzie się dopiero w dniu 28 kwietnia.

OBWIESZCZENIE.

Wobec wejścia w życie Rozporządzenia Prezydenta Rzplitej z dnia 22 marca 1928 r. — Dz. Ustaw Rz. P. Nr. 36 z 1928 r. oraz Rozporządzenia Ministra Rolnictwa z dnia 1 października 1928 r. — Dz. Ustaw Rz. P. Nr. 92 z 1928 r. — zawód kucia koni mogą wykonywać samodzielnie:

- 1) Osoby, które obecnie posiadają świadectwa, uprawniające do samodzielnego wykonywania tego zawodu, wydane na podstawie dotychczas obowiązujących przepisów.
- 2) Pracownicy, zatrudnieni u jednego posiadacza koni, kuciem tych koni.
- 3) Osoby, które ukończyły kursy dla wojskowych zawodowych majstrów podkuwaczy w szkole podoficerów zawodowych służby weterynaryjnej.
- 4) Czeladnicy kowalscy, którzy ukończyli wojskowe kursy oddziałowe kucia koni.
- 5) Czeladnicy kowalscy, którzy ukończyli cywilne szkoły, lub kursy kucia koni, upoważnione przez władze.
- 6) Czeladnicy kowalscy, którzy zdali egzamin przed państwową Komisją egzaminacyjną.

Celem udostępnienia tym ostatnim pracownikom złożenia egzaminu, Pan Wojewoda Łódzki ustanowił 3 państwowe Komisje egzaminacyjne przy Starostwach powiatowych w Łodzi, Kaliszu i Piotrkowie, z następującym podziałem właściwości miejscowej: teren Komisji I w Łodzi obejmuje powiaty: Łódzki, miasto Łódź, powiat Łęczycki i powiat Łaski z miastem Pabjanicami; teren Komisji II w Kaliszu — powiaty: Kolski, Konin, Sieradzki, Słupski, Turecki, Wieluński i Kaliski z miastem Kaliszem; wreszcie teren III Komisji w Piotrkowie — powiaty: Brzeziński z miastem Tomaszowem, Radomski i Piotrkowski z miastem Piotrkowem.

Do składania egzaminu przed państwową Komisją egzaminacyjną dopuszczane będą osoby, które ukończyły co najmniej 20 lat życia, złożyły egzamin na czeladnika kowalskiego i odbyły w charakterze czeladnika kowalskiego przynajmniej jedno-roczną praktykę u majstra kowalskiego.

Kandydaci winni składać podania o dopuszczenie do egzaminów na ręce Przewodniczącego państwowej Komisji egzaminacyjnej przy jednym z wymienionych powyżej Starostw.

Kandydat, który złożył egzamin, otrzyma świadectwo, uprawniające do zajmowania się samodzielnie zawodem kuciem koni.

Winni samodzielnego wykonywania zawodowego kucia koni, bez uzyskania kwalifikacji, będą karani według art. 5 i 6 cytowanego Rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 22 marca 1928 roku.

Prezydent m. Łodzi

(—) B. ZIEMIĘCKI.

Turniej Y.M.C.A. w święta wielkanocne

Dowiadujemy się, że YMCA, Łódzka organizuje na święta turniej w piłkę koszykową i siatkową z udziałem najwybitniejszych zespołów Łodzi zarówno żeńskich jak i męskich oraz akademików, bawiących obecnie w Łodzi. Zawody odbędą się w sobotę i we wtorek o godz. 15-ej na boisku gimn. Piłsudskiego przy ul. Śienkiewicza 46. Program zawodów bardzo bogaty.

Płotki o zwolnieniu Karasiaka

W prasie krajowej ukazały się wzmianki o przejściu Karasiaka: Kl. Turystów do Pogoni Iwowskiej, przyczem notatki te uzupełnione są uwagą, że Karasiak swego czasu otrzymał zwolnienie in blanco od Turystów i obecnie już bez trudności może grywać w Pogoni. Kl. Turystów stanowczo zaprzecza, jakoby kiedykolwiek wydał Karasiakowi zwolnienie in blanco.

Porażka Nurmiego „z wyrównaniem”

Nurmi wziął udział w Ameryce w biegu 5 1/2 m., przyczem dał Anderszenowi 200 mtr. wyrównania. Andersen wygrał z różnicą 8 mtr. Czas Nurmiego 15:09.

Kanadyjczycy w Europie

Czterech słynnych kanadyjskich lekkoatletów: Willimaas (najlepszy sprinter świata), Dall, Fiupatrik i Edwards, przybywają na szereg zawodów do Europy i goście będą między innymi w Niemczech, Szwecji i Finlandji. Czy nie udałoby się sprowadzić ich do Polski?

Dzień P.Z.P.N.-u 12 maja

Dzień PZPN-u odbędzie się w całej Polsce 12 maja. Propozycja Ligi w sprawie przesunięcia tego terminu na 9 maja upadła, ponieważ poszczególne okręgi uwzględniły termin 12 maja przy wylosowaniu tabeli rozgrywek o mistrzostwo.

32 kluby zrzeszone w P.Z.A.

Polski związek lekkoatletyczny liczy w b. roku 32 członków klubów, skupiając w sobie 700 atletów.

Kluby te zrzeszone są w siedmiu poszczególnych okręgach, z których najliczniejszym jest okręg Śląski.

Na drugim miejscu co do ilości klubów usadowiła się Warszawa.

Echa pobytu marsz. Focha w Polsce

Ilustracja z roku 1923 przedstawiająca marsz. Focha w Krakowie. W głębi gen. Szeptycki na koniu.

FILHARMONJA TEATR ŻYDOWSKI
Dziś, o godz. 9.30 wiecz.

Oratorjum Religijne

z udziałem słyn. kantora M. JANKELEWICZA.

Inspektor S. B-ski, pom. Naczelnika Więzienia w Sieradzu, pisze dn. 26 b. m. o 4-lampowej neutrodyne ŁFR, typ 4N:

Tak selektywnego aparatu nie spotykałem. Czystość odbioru i siła głosu nadzwyczajna. O aparatach ŁFR odniosłem jaknajlepsze wrażenie.

Lekarz-dent. M. R-ski, Łódź, pisze dn. 4.I. r. b.:

Odbiornik 3-lampowy typu 3A jest przede wszystkim wygodny i tani, co umożliwia kupno średnio-zamożnemu. Zasięg posiada lepszy od innych odbiorników, np. mam na 4-lampowym odb. marki ... Jestem zupełnie zadowolony.

Łódzka Fabryka Radjotechniczna
Kilińskiego 134. Telefon 69-00.

Demonstracja bez wszelkiego zobowiązania.

Dogodne warunki kupna.

Dr. med.
H. LUBICZ
powrócił
Cegielniana 43.
Tel. 41-32.

Specjalista chorób skórnych, wenerycznych i moczopłciowych.
Naświetlanie lampą kwarcową. Przyjmuje od g. 8 do 10 rano i od 5 do 8 wiecz. Dla pań od 3—5 oddzielna poczekalnia.

Dr.
St. Bibergal

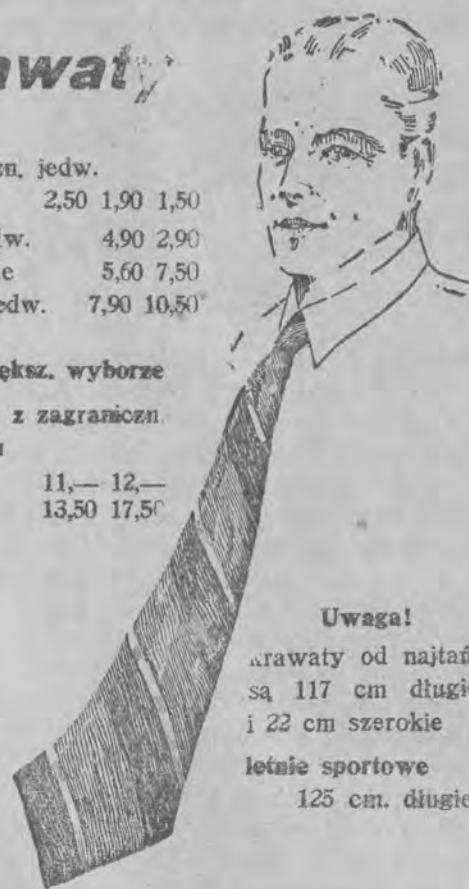
Moniuszki 11
tel. 63-22,
Choroby skórne i weneryczne elektroterapia
Przyjmuje od 8-10 i od 5-8 wiecz. w niedz. od 10—12

Krawaty

z szluczn. jedw. 2,50 1,90 1,50
z półjedw. 4,90 2,90
jedwabne 5,60 7,50
primo jedw. 7,90 10,50

w największ. wyborze
krawaty z zagraniczn. jedwabiu

11,— 12,—
13,50 17,50

Uwaga!

krawaty od najtańs. są 117 cm długie i 22 cm szerokie
letnie sportowe 125 cm. długie.

Juljusz Rozner, Łódź

Piotrkowska 98 i 160

DRZEWKA OWCOWE
PARKOWE IGLASTE

krzewy, róże, rośliny zimotrwałe i wszelkie rozsady poleca w wielkim wyborze

Jerzy Kołaczkowski
Zakład Ogrodniczy
Łódź, ul. Piotrkowska 241.

Gabinety Kosmetyki Lekarskiej
D-r. MARJI LEWINSONOWEJ
Cegielniana 6, front I p., telefon 43-63.

W niedzielę, dn. 31 marca 1929 roku w lokalu własnym przy ul. Sienkiewicza Nr. 3 | 5, odbędzie się

Towarzyska Gra w Lotto

dla członków Stowarzyszenia i wprowadzonych gości.

Początek o godz. 9-ej wiecz. Wejście bezpłatne
Zarząd Stowarzyszenia Komwojażerów
Ł. O. H. P.

Rozporządzenie

Wojewody Łódzkiego z dnia 22 marca 1929 roku w sprawie wykonywania samodzielnie zawodowe go kucia koni.

Na podstawie art. 108 Rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 19 stycznia 1928 roku — Dz. Ustaw Rzp. Nr. 11, poz. 85 — w związku z Rozporządzeniem Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 22 marca 1928 roku — Dz. Ustaw R. P. Nr. 36, z 1928 roku — jak również rozporządzenia Ministra Rolnictwa z dnia 1 października 1928 roku — Dz. Ustaw R. P. Nr. 92, z 1928 roku — zarządzam co następuje:

1. Celem udostępnienia egzaminów dla osób, które nie ukończyły szkoły, lub kursu kucia koni, ustanawiam 3 państwowe Komisje egzaminacyjne, po jednej przy Starostwach Powiatowych w Łodzi, Kaliszu i Piotrkowie.
2. Na pokrycie kosztów urzędzenia egzaminu i wynagrodzenia członków Komisji, ustanawiam opłatę egzaminacyjną w wysokości zł. 50.— (pięćdziesięciu złotych) od każdego kandydata, dopuszczonego do egzaminu. Opłatę należy wnosić na ręce Przewodniczącego Komisji.

WOJEWODA

(—) Jaszczółt.

Ogłoszenie Przetargu

Gazownia Miejska w Łodzi ogłasza niniejszym przetarg na roboty ziemne i brukarskie, mające być wykonane w sezonie 1929/30.

Warunki techniczne na powyższe roboty są do przejrzania w Biurze Gazowni przy ul. Targowej nr. 18.

Termin składania zapieczętowanych ofert upływa z dniem 6-go kwietnia 1929 r., godz. 12-ta w południe.

Gazownia zastrzega sobie prawo wyboru oferenta niezależnie od wyniku konkursu.

Zarząd Gazowni Miejskiej w Łodzi.

PORADNIA WENEROLOGICZNA
Lekarzy-specjalistów
Zawadzka 1

czynna od 8 rano do 9 wiecz. 11—12) przyjmuję 2—3) kobieta—lekarz w niedzielę i święta od 9—2 pp,

leczenie chorób wenerycznych, moczopłciowych i skórnych

Badanie krwi i wydzielin na syfilis i tryper.

Konsultacje z neurologiem i urologiem

Gabinet Światło-leczniczy Kosmetyka lekarska Oddzielna poczekalnia dla Kobiet

PORADA 3 Zł.

LECZNICA

lekarzy specjalistów przy Górnym Rynku

Piotrkowska 294, tel. 22-89

(przy przystanku tramw. pabjanickich) Czynna od 10-ej rano do 7-ej wiecz., w niedziele i święta do 2-ej po poł.

Wszystkie specjalności i dentystryka. Kąpiele świetlne, lampa kwarcowa, elektryzacja, Roentgen, szczepienia, analizy (mocz, krew, krwi, płwocin, wydzielin itd.) Operacje, opatrunki.

Wizyty na miasto. Pczada 4 zł. Porada dentystryczna oraz wenerologiczna dla chorób skórnych i wenerycznych 3 ZŁOTE.

DWA PLACE

w Kalach, obok przystanku tramwajowego Łódź—Aleksandrów do sprzedania. Wiadomość: Szmuklarski, Al. I Maja 25. 1251—1

POPIERAJCIE WYROBY KRAJOWE

Polecam wszelkie wyroby towarów aptecznych i kosmetycznych po cenach najtańszych. Posiadam na składzie perfumy, wodę kolońską, pudry i lakier do paznokci. Skład materiałów aptecznych, optycznych i kosmetycznych

A. LIWSZYC, Łódź, Zgierska 8.

W okresie przedświątecznym ceny niższe. Firma egzystuje od 1908 r.

Obwieszczenie.

Magistrat m. Łodzi podaje niniejszem do wiadomości publicznej, iż wymiar podatku od lokali i placów niezabudowanych na rok 1929 oraz czynność rozestania nakazów płatniczych na te podatki zostały ukończone.

W związku z tem wzywa się tych wszystkich płatników podatku od lokali i podatku od placów niezabudowanych, którzy dotychczas nakazów płatniczych na rok 1929 nie otrzymali, by w terminie prekluzyjnym do dnia 15 kwietnia 1929 roku zgłosili się do biura Wydziału Podatkowego (Pl. Wolności Nr. 2, pokój Nr. 24) pod odbiór tychże.

W wypadku niezastosowania się do powyższego — nieodebrane nakazy płatnicze uważać się będzie za doręczone w dniu 15-go kwietnia 1929 roku.

MAGISTRAT m. ŁODZI.

Przewodniczący Wydziału Przewodniczący Wydziału Podatkowego (—) **L. Kuk.** (—) **B. Ziemięcki.**

Okazyjnie do sprzedania

LIMUZYNA „OPEL“

Wiadomość: Piotrkowska 211, u dozorey.

Kino SPÓŁDZIELNIA
Sienkiewicza 40.

Od poniedziałku, dnia 25-go marca do niedzieli dnia 31-go marca 1929 r. wł.

Współczesny erotyczny dramat!

„W WIRZE PARYŻA“

według słynnej powieści Germaine Acrement.

W rolach głównych:

Lil Dagover i Gaston Jacquet

Następny program:

„Królowa Broadwayu“

Dramat z życia wielkomięskiego w 10 akt. w rolach głównych: Dorota Revier i Edward Burns.

W dni powszednie, z wyjątkiem sobót, początek seansów o godz. 4-ej, zaś w soboty, niedziele i święta o g. 2-ej po poł. Ostatni seans o godz. 10. — Na pierwszy seans ceny miejsc niższe.

Doktor

WOŁKOWYSKI

CEGIELNIANA 25, TEL. 26-87

Specjalista chorób skórnych i wenerycznych

LECZENIE ŚWIATŁEM

(lampą kwarcową)

Badanie krwi i wydzielin.

Przyjmuje od 8—10 r. 12—2 i 4—8 pp.

w niedziele i święta od 9—1.

Dla pań od 4 do 5 po poł. oddzielna poczekalnia. 01

Dr. med.
I. LIPKOWICZ
ROENTGENOLOG

Ambul. Pol. Państw.

Dział rozpoznawczy; zdjęcia i prześwietlenia.

Dział leczniczy: naświetlanie powierzchniowe i nowotworów złośliwych.

Godz. przyjęć: dla chorych prywatnych od 9—3-ej po poł.

ul. Kilińskiego 152, parter

tel. 16-82.

Dr. med.

HELLER

Choroby skórne i weneryczne
UL. NAWROT 2

TELEFON 79-89

Przyjmuje do 10 r. i od 4—8 wiecz

w niedzielę od 11—2 po południu

Dla pań spec. od godz. 4—5

po poł. dla niezamożnych

CENY LECZNIC.

Gabinet kosmetyki leczniczej i toaletowej

Absoiwentki wydz. lekarsk. uniw. Odeskiego

Z. SZWALBE

Zielona 17.

Pielęgnowanie cery, usuwanie brodawek, zmarszczek, piegów, wargów i innych defektów. Masaż kosmetyczny. Maski balsamiczne i inne. Pielęgnacja włosów i usuwanie łupieżu i t. p.

Godziny przyjęć: od 10 r. do 8 wieczór.

Prenumerata

miesięczna „Głosu Porannego“ ze wszystkimi dodatkami wynosi w Łodzi zł. 5,60, za odosłanie — 40 groszy z przesyłką pocztową w kraju — zł. 6,50; zagranicą — zł. 10.—

Ogłoszenia za wiersz milimetry 1-szpaltowy: 1 strona i w tekście 40 gr., strona 5 szpalt. — Nekrologi 30 gr. str. 5 szpalt. Nadesłane po tekście 30 gr. str. 5 szpalt. — Zwyczajne 10 gr. str. 10 szpalt. Drobne 12 gr. od wyrazu; najmniejsze 1,20 zł. Poszukiwanie pracy 10 gr. — Ogłoszenia zaręczynowe i zaślubinowe 10 zł. Ogłoszenia zamiejscowe obliczane są o 50 pr. firm zagranicznych o 100 proc., za zastrzeżone miejscowe dopłata.